Juni 22, 2021
www.awemainta.com
www.facebook.com/awemainta
noticia@awemainta.com
583-1400

AWEMainta

LOGRO GRANDI PA ELEVA CALIDAD DI CUIDO MEDICO NA ARUBA

DIESUN NURSE A LOGRA SPECIALISA DEN NAN CARERA

PG.4

DIABIERNA MINISTERIO PUBLICO A DICIDI DI CONFISCA TRES COMPUTER NA DEPARTAMENTO DI DIP

PG.3

Oficial di Polis Paola Kock

A mustra con el a y ta wordo persigui despues di a atende caso di abuso di yiu di un politico

Ta trata di Rocco Tjon di partido MEP

CANDIDATO riba lista di MEP, Rocco Tjon ta aspirando pa bira Minister di Husticia den un futuro Gobierno di MEP, pero ayera tardi e funcionario policial Paolo Kock a mustra cu e deseo aki di e político, no ta cuadra cu su comportacion den comunidad.
Esaki ta parti di e declaracion duna ayera p'e oficial di polis aki, kende pa un tempo caba a wordo geschors y despues retira for di Cuerpo Policial, probablemente pa su envolvimento den un caso di abuso contra di un criatura di 12 aña, yiu di e candidato di partido MEP.

Ta un caso cu tin algun tempo caba andando, cu a bin den publicidad dor di otro politico, kende ta Melvin Tromp di partido AVP y kende Rocco Tjon hasta a hiba e candidato di AVP Corte y prohibi'e su persona di yama Tjon un pedofiel.

Ayera tardi manera na Hulandes ta wordo bisa, "als donderslag bij heldere hemel," e oficial di polis aki, Paola Kock di sali dilanti y confirma e caso di actonan incorecto a comete contra di su yiu muher y con e caso aki tabatin un impacto riba bida di e oficial di Polis.
No solamente p'e hecho cu el a traha un raport contra di e oficial halto di Polis Rocco Tjon, pero el a wordo suspendi temporalmente pa motibo cu segun Mando Policial, e lo a hinca bida di un otro oficial den peliger.

Paola Kock a mustra cu pa 11 aña largo e declaracion di e criatura chikito aki cu a papia su dilanti loke su tata a haci cune, a marca su bida pa semper y awor e por mira con e politico ta pretende di sigui dilanti cu su carera politico, sin cu e ta sincero cu comunidad.

Paola a wordo persigui den Cuerpo Policial, tanto den su derecho pa solicita pa bira Hoofd Agent, siguiente e procedura normal, pero sin cu el a wordo tuma na serio y no a atende su derecho wordo respeta.
Pa colmo den e proceso p'e bira un Hoofd Agent den varios Departamento di Polis, tabata Rocco Tjon, kende tabata presidi e comisionnan aki y nunca el a haya loke su persona tabatin derecho ariba.

Desde 2018 Paola Kock ta den un confrontacion cu Mando Policial caminda el a bay Corte y a haya rason cu e no por wordo retira como oficial di Polis, pero tog esaki ta tumando lugar y awor ta luchando p'e ricibi loke e tin derecho riba tanto como ciudadano di e pais aki como oficial integro di Polis.

HOF

Fuera di e declaracion di e oficial di Polis Kock, tambe a circula e decision di Corte Superior di Aruba, Corsou y Sint Maarten, caminda a confirma cu mama di e criatura tabatin tur derecho di opone y desconfianza pa su yiu tin contacto cu su tata Rocco Tjon.

Parti di esaki AWEMainta ta mustra:
Beoordeling 3.1. Op basis van de stukken en de waarneming van het Hof ter zitting in hoger beroep kan niet anders worden geconcludeerd dan dat de weerstand en het wantrouwen van de moeder, bij wie het kind verblijft, te sterk zijn om verantwoord een gezamenlijk gezag en een omgangsregeling vast te stellen. Het Hof ziet geen mogelijkheden deze weerstand en dit wantrouwen te doorbreken.

Pues cu otro palabra Corte Superior den su sentencia dia 26 di maart di 2013, a conclui cu e resistencia di mama di e criatura p'e tata tin contacto cu e mucha y su desconfiansa cu e tin cu e mesun tata aki, esta Rocco Tjon, ta mucho fuerte pa Hof permiti p'e tata tin contacto cu su propio yiu.

E caso ta algo serio, un caso cu henter comunidad ta luchando contra, pero e oficial di Polis Kock a mustra cu su decision di bin dilanti awe no tin nada di haber cu politica, pero si cu e inhusticia cu e ta parti di dje y caminda el a wordo persigui for di propio Cuerpo di Polis.

Diabierna Ministerio Publico a dicidi di confisca tres computer na Departamento di DIP

DIABIERNA ultimo Fiscal di Ministerio Publico hunto cu dos miembro di Landsrecherche a drenta oficina di DIP na Wayaca, y a confisca tres computer di cual uno di e Director Jaime Croes, un otro di Robert Maduro, mientras cu e di tres tabata un computer di e funcionario Mario Maduro.

Informacion cu AWEMainta a logra di acumula ta mustra cu Robert Maduro ta hefe directo di Mario Maduro y aparentemente e caso aki lo tin di haber cu otorgamento di un tereno pa un ciudadano di inicial W. y cu henter e proceso di otorgamento di tereno aki, no a cana den e forma corecto.

Ministerio Publico contrario na casonan di ultimo añanan, no a duna informacion riba e desaroyo aki, no a duna informacion riba con nan ta yama e caso aki manera si a wordo haci cu e casonan di Ibis, Avestruz y Flamingo cu a haya nomber asina cu Ministerio Publico a cuminsa cu e proceso di investigacion.

Informacion adicional, pero no oficial cu AWEMainta a ricibi ta mustra cu ta un tereno cu ex Minister Marisol Lopez Tromp lo a otorga caminda lo pago cu a tuma lugar bou di mesa y pa cual tin investigacion awor tumando lugar.

Robert Maduro tabata riba lista di partido MEP den pasado y tabata miembro di fraccion di MEP den Parlamento, pero a bandona politica ora cu el a haya e nombramento na departamento di DIP na Wayaca.

Den un declaracion na prensa, ex Minister Marisol Lopez Tromp a confirma cu el a entrega denuncia y cu lo tin investigacion tumando lugar y cu den esaki tabatin Ministernan di Gabinete Wever Croes envolvi relaciona cu otorgamento di tereno.

E lider di MAS a mustra cu e no kier duna mucho informacion ya cu tin cu permiti e proceso di investigacion tuma lugar prome pa no stroba of bruha e proceso aki, pero for di ayera mainta, cantidad di rumornan a cuminsa circula riba diferente punto, entre otro cu e propio lider di MAS lo ta meti den dunamento di un tereno cu no a cana e canal oficial p'e proceso aki.

Sinembargo esey no por a wordo confirma ya cu solamente ta oficial cu a confisca tres computer na departamento di DIP y cu esakinan lo por tin di haber cu e caso Flamingo, pero riba esaki tambe tin duda, ya cu ainda no ta conoci si ta trata di mesun investigacion. A trata di haya vocero di Ministerio Publico, pero envano.

Manera ya menciona den e caso aki cu no tin di haber Benny Sevinger, Ministerio Publico ainda no a emiti un declaracion manera nan tin custumber di haci den e investigacion anterior di caso Ibis y despues den e caso di Avestruz.

Esaki a pone cu tin cantidad di rumor ta lantando cabes y entre otro den opinion publico a cuminsa yama e caso caminda a confisca e computernan di DIP, como caso Warawara ya cu probablemente ta trata di un tereno otorga n'e bario di Warawara.

Logro grandi pa eleva calidad di cuido medico na Aruba

Diesun nurse a logra specialisa den nan carera

DIABIERNA den un esfera sumamnte alegre y yena di emocion Dr. Horacio E. Oduber Hospital a haci entrega di diploma na diesun (11) nurse cu a logra specialisa. Di e diesun coleganan cu a gradua cuater nurse a specialisa den Cuido Intensivo, seis nurse di cual 2 di ImSan a specialisa den emergencia y 1 (un) nurse a specialisa den intervencion di cardiologia. E specialisacion aki a sosode den cooperacion cu Amstel Academie Amsterdam UMC.

Hospital ta pone hopi enfasis riba profesionalisa y specialisa p'asina eleva calidad di cuido y durante Covid-19 esaki tabata departamentonan cu sigur a forma un parti hopi importante den loke ta brinda cuido. E profesionalnan aki a mustra di ta comprometi cu hospital, comprometi cu comunidad, pero tambe tin perseverancia enorme pa logra nan meta.

Sr. Jacco Vroegop, Director di Hospital, a duna di conoce cu nan tabatin hopi reto durante nan specialisacion, pero na final tur a logra nan meta y ta algo sigur di aplaudi. Un meta cu Aruba sigur por ta orguyoso pasobra awor tin mas nurse specialisa pa brinda cuido riba departamento di ICU, departamento di Emergencia y tambe pa loke ta Intervencion di Cardiologia.

Vroegop a duna di conoce cu nan mester ta orguyoso di nan mes, pero tambe orguyoso di e team completo cu a traha incansablemente cu nan. HOH Academy cu a guia e proceso hunto cu un team cu a yuda p'e personanan aki por a crece den un carera nobo. P'e proximo añanan, hospital lo guia hende p'asina sigui profesionalisa y specialisa, esaki ta algo hopi necesario y ta spera cu esaki tambe ta mehora e calidad di cuido den hospital y pa comunidad di Aruba.
Hunta di Directiva y team di maneho ta orguyoso y ta manda palabra di pabien n'e diesun graduadonan cu a demostra cu cuido y e pashent ta prioridad pa nan.

Auto a kibra cura na Kudawecha

DIALUNA mainta pa mas o menos 8:30 habitantenan riba e caminda di Kudawecha a scucha un zonido duro. Ora a sali pafo por a mira cu un auto a dal contra un cura di cas bashando esaki abou. No tabatin hende herida te unda cu por a mira. Despues di algun minuut por a mira e van di seguro yega n'e sitio. Posiblemente e awa cu a yobe mainta y velocidad halto lo a causa cu e auto a baha caminda y bay dal e cura kibra.

Modificacion di caminda cu ta duna aceso n'e Markthallen di LG Smith Boulevard

DEPARTAMENTO di Obra Publico ta informa pueblo di Aruba cu lo bay cuminsa cu un aceso nobo n'e markthallen dilanti Royal Plaza.

E caminda paden, cu ta core paralelo na L.G. Smith Boulevard lo bay ta sera parcialmente desde 23 di juni 2021(diarazon awor) manteniendo un aceso n'e markthallen.

En conexion cu e trabounan menciona, Departamento di Obra Publico ta pidi tur automobilista pa no haci uzo di e acera indica pa staciona.

E trabaonan lo tuma lugar for di 7'or di mainta te 4'or di atardi y lo tin un duracion di 8 siman.

Lo indica e ceramento cu borchi y hekinan di trafico.

DOW ta pidi comprension y disculpa pa cualkier inconveniencia cu e trabounan por ocasiona.

"Seat capacity" na Aeropuerto ta sigui aumenta mirando cu aerolineanan ta sigui aumenta cantidad di buelo den zomer pa alcansa e demanda creciente

Aerolineanan ta agrega mas di 125 buelo n'e schedule di juni y juli

ARUBA Airport Authority N.V. (AAA), compania cu ta maneha y opera Aeropuerto Internacional Reina Beatrix (Aeropuerto di Aruba) ta raporta e siguiente informacionnan di trafico aereo:

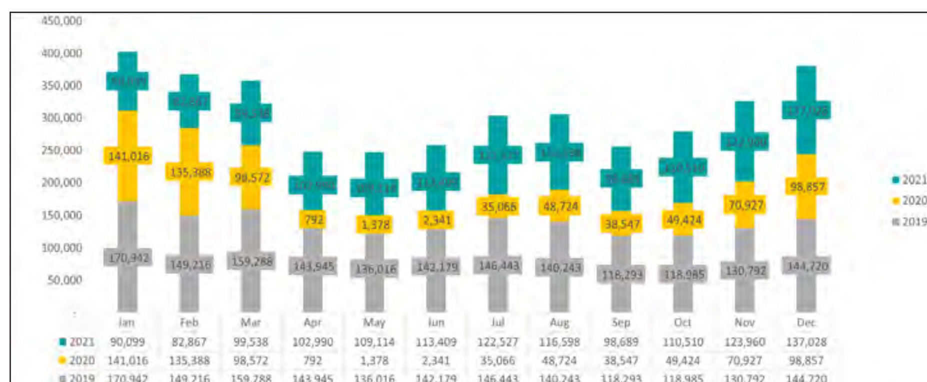
• Aeropuerto di Aruba lo opera 80% di su schedulenan di juni 2019 (prome cu pandemia) den 2021. Tur region a mustra aumento e luna aki.

• E averahe di "load factor" di pasahero na salida ta 69.5%, compara cu 85% na 2019.

• Cantidad di servicio: 25 pa dia, compara cu 35 na 2019.

Aerolineanan ta agregando mas ruta nobo y ta rebibando rutanan bieu, mirando cu pasaheronan kier biaha pa placer den zomer, si mira cu e percentahe di personanan vacuna ta sigui aumenta na Merca.

Segun e schedulenan di Cirium combina cu e configuracion di asiento di CAPA Fleet Database, Aeropuerto di Aruba su schedulenan di buelo (cu ta traduci den "air seat capacity") p'e tercer kwartaal y Winter 2021-2022 ainda ta mustra recuperacion di 83% y 94% di e nivelnan di 2019.

E estadisticanan ta representa Aeropuerto di Aruba su capacidad di asiento pa kwartaal (saca dia 7 di juni, 2021) segun region. Nota si cu schedulenan emiti dor di e aerolineanan p'e resto di Zomer ta wordo regularmente corta.

Region	Q1-2021	Q2-2021	Q2 vs. Q1	Q3-2021	Q3 vs. Q2
United States	212,630	265,559	52,929	271,801	6,242
Canada	1,643	-	(1,643)	1,512	1,512
Latin America	15,654	13,126	(2,528)	12,394	(732)
Europe	32,753	33,351	598	38,541	5,190
Neth. Ant. - Ven & Caribbean	9,824	11,548	1,724	13,566	2,018
Total	272,504	323,584	51,080	337,814	14,230
% Difference			**19%**		**4%**

Latino America ta sigui corta mas hopi en comparacion cu e otro regionnan. Obstante esaki, e ta sigui un tendencia di mehoracion modesto desde medio spril pa lat den mei cu Brazil, Argentina y Colombia teniendo e cantidadnan mas halto di casonan den Sur America. E capacidad general di asiento ta mustra di ta 80% di e nivelnan prome cu e pandemia entre juni cu deptember, yegando 94% entre november cu december, dependiendo riba e exito di e programa di vacunacion Latino Americano y e recuperacion di e mercado di aviacion "multi-speed", cu e potencial general di trafico pa winter di 75-100%.

Zomer 2021 | "Highlights" di e schedule:

Norte America

- American Airlines a aumenta buelonan diario (7) for di Charlotte na 3 buelo diario (21) pa e lunanan peak Juni y Juli.
- American Airlines a reanuda 1 buelo semanal riba Diasabra for di La Guardia desde 12 di Juni.
- United Airlines a aumenta servicio for di Washington for di 3 buelo semanal pa 1 buelo diario (7) den Juni.
- JetBlue lo aumenta servicio for di JFK for di 14 pa 17 buelo semanal na Juli.
- WestJet su fecha tentativo pa cuminsa bek ta 6 di November, 2021, cu 2 buelo semanal for di Toronto.
- Air Canada su fecha tentativo pa cuminsa bek ta 11 di September, 2021 cu 2 buelo semanal for di Toronto.

Latino America

- Avianca tin plan pa aumenta servicio for di 4 pa 5 buelo semanal (buelo di Diaranson) for di Bogota pa e lunanan peak di Zomer cu ta july – augustus.

Europa

- KLM lo cuminsa cu buelonan diario (awor tin 6 buelo pa siman) for di Amsterdam (via Boneiro) na juli.
- KLM a agrega 3 buelo semanal extra p'e simannan peak di Zomer for di 23 di juli pa 15 di augustus, 2021.
- TUI NL a aumenta servicio for di 1 pa 3 buelo semanal for di Amsterdam (via Curacao) den juni y ta plania pa agrega 1 buelo extra riba diamars cuminsando 6 di juli te cu october 2021.
- TUI UK ta plania pa cuminsa bek cu 1 buelo semanal pa henter aña for di Gatwick desde 7 di juli, 2021, pendiente e revision di e Gobierno Ingles di paisnan cu ta cai den e categoria berde.

Aeropuerto di Aruba ta sigui actualiza e informacion riba e aerolineanan segun informacion ta bira disponibel. E schedulenan di buelo ta cambia constantemente y por cambia na cualkier momento di dia. Bishita e pagina di "Flight Schedules" pa mira e schedule detaya di Zomer y e ultimo informacionnan confirma ricibi for di aerolineanan partner na https://www.airportaruba.com/flight-schedules. "E atmosfera di demanda ta indiscutiblemente positivo cu nos aerolineanan agregando capacidad y destinacionnan nobo dor di aumenta frecuencia di buelo. Nos ta sigur cu nos ta bay bolbe mira volumennan halto den e lunanan importante di e kwartaal cu ta juli, augustus y september," Aeropuerto di Aruba su Air Service Development Manager sra. Jo-Anne Meaux-Arends.

Formulario pa yena resultado di eleccion obtenibel riba website oficial di gobierno

YENAMENTO di resultado di eleccion riba formulario, ya ta un tradicion hopi gusta riba anochi di eleccion.

Servicio Informativo di Gobierno (Bureau Voorlichting – BUVO) kier informa pueblo cu riba website oficial di gobierno www.overheid.aw, www.gobierno.aw y www.government.aw por download e formulario digital den Excel p'asina por yena e resultado di eleccion.

E Excel sheet aki ta contene formulanan cu ta calcula e total voto valido pa urna y pa partido, kiesdeler, cantidad di asiento pa partido y cantidad di restzetels.

Tambe por download e EXCEL sheet menciona na color of preto cu blanco y yen'e manualmente y nan ta obtenibel den formato A3 of A4.

Manera menciona por hay'e formulario riba www.overheid.aw.

Por click riba Bestuur & organisatie - Staten - Verkiezingen - Verkiezingen 2021 – Verkiezingsavond

Url: https://secure.overheid.aw/bestuur-organisatie/verkiezingsavond-2021_48189/?previewcode=ffe37bae2e98f02cff39c9ba1c4a3a12&preview=2&contentid=56357&pub=0000-00-00&exp=0000-00-00

Por hay'e tambe riba www.gobierno.aw.

Gobernacion - Parlamento - Eleccion - Eleccion 2021 - Anochi di eleccion

Url: https://www.gobierno.aw/gobernacion/anochi-di-eleccion-2021_48195/

Por download e tambe for di www.government.aw.

Url: https://www.government.aw/governance-administration/election-night-2021_48217/

Den e carousel riba homepage di e tres websitenan oficial di gobierno ariba menciona tambe por haya e paginanan aki, cu ta Verkiezingen 2021– Eleccion 2021y Election 2021.

BUVO kier gradici Directie Informatievoorziening en Automatisering (DIA), cu ta e encarga cu maneho tecnico di website di gobierno, pa a traha e formulario Excel hopi util aki.

Despues di deposita nan voto, pueblo por sinta den comodidad di nan hogar, hunto cu familia y/of amigo, sigui e eleccion y yena e resultadonan asina cu nan drenta.

ANUNCIO

MINISTER VAN ALGEMENE ZAKEN
ELECCION PA PARLAMENTO DI ARUBA

Cumpliendo cu articulo 38 inciso 5 di nos Ordenanza Electoral Ministro di Asuntonan General, sra. mr. Evelyne Wever-Croes, ta participa cu:

- Eleccion pa Parlamento di Aruba lo tuma luga diabierna, dia 25 juni 2021, for di **08:00** or pa **19:00** or.

- E contenido di articulo 2:43 pa 2:47 di nos Codigo Penal ta stipula lo siguiente:
Esun cu na ocasion di un eleccion prescribi pa ley, ta aplica violencia of ta menasa di aplica violencia pa intencionalmente obstrui un persona di eherce su derecho di vota sin impedimento, ta ricibi un castigo di prison di maximo cuater aña of un multa di categoria 4.

Esun cu na ocasion di un eleccion prescribi pa ley, ta aplica soborno cu regalo of promesa pa un persona no eherce su derecho di vota of pa haci esaki na un cierto manera, ta ricibi un castigo di prison di maximo dos aña of un multa di categoria 4. Cu maximo e mesun castigo ta castiga e votado cu ta acepta soborno pa medio di regalo of promesa.

Esun cu na ocasion di un eleccion prescribi pa ley ta comete un acto engañoso, causando cu un voto ta perde su balor of ta diferente for di loke e votado a indica ta ricibi un castigo di prison di maximo dos aña of un multa di categoria 4.

Esun cu intencionalmente ta pasa pa un otro persona ora di participa na un eleccion prescribi pa ley ta ricibi un castigo di prison di maximo dos aña of un multa di categoria 4.

Esun cu na ocasion di un eleccion prescribi pa ley intencionalmente ta desbarata un votamento cu a tuma luga of cu ta comete un acto engañoso cu ta afecta e resultado di e votacion ta ricibi un castigo di prison di maximo dos aña of un multa di categoria 4.

Toyota Rush a bolter dialuna mainta tempran, un dama a resulta herida

DIALUNA mainta rond di 8'or pasa, Polis a haya informacion di un accidente di trafico y cu un di e autonan a bolter. Esaki tabata riba e cruzada di Driemasterstraat cu Rudolf Arendsstraat. Mesora patruya di Playa a sali pa dicho lugar. Prome cu Polisnan a yega algun persona n'e sitio a yuda e un dama herida sali for di e vehiculo, cu ta un Toyota Rush. Aunke no ta conseha esaki, debi cu e persona por tin golpi serio paden. E otro vehiculo cu ta un Suzuki Ignis esnan den dje tabata ok.

Na yegada Polis a topa cu e autonan y e dama chauffeur di e Toyota Rush ya pafo di e auto manera nos a menciona caba. Por a mira cu e dama ricibi un corta na su brasa robes.

Falta di preferencia tabata motibo di e accidente aki, momento cu e Toyota Rush a subi e cruzada for di pariba sin stop pa wak trafico ambos banda.

For di e chauffeur di e Ignis nos por a scucha cu e tabata biniendo di panort, momento cu el a haya confronta cu e Toyota su dilanti. Ambulance a wordo pidi y na yegada Paramediconan a hiba e dama Hospital pa un check up poco mas avansa.

Polis di Trafico y tambe takelwagen a presenta pa pone e auto riba su 4 wielnan bek.

Señora a haya problema cu su yiu di criansa cu ta usa droga

DIADOMINGO den oranan di anochi Polis a bay un adres den Croesstraat, unda un persona lo ta menasando hende cu machete.
Na yegada di varios patruya di Playa, ya e persona no tabata n'e sitio. Esnan n'e sitio a confirma cu e informacion cu lo tin machete envolvi no ta cuadra.

N'e cas un habitante a splica Polis cu berdad tabatin un problema cu un yiu di criansa, unda cu e yiu lo a manda baranca riba e cas.
Segun su "mayor" e mucha homber (20) lo a cuminsa usa droga y a bira mal cria. P'e motibo ey, e no kier mas den e cas.

Debi cu ya pa basta tempo e tin problema cu su ruman cu si ta yiu biologico. Polisnan a tira bista rond pa mira si nan ta haya e "yiu" pa papia cu ne, pero no a logra esaki. Por spera mas problema n'e adres aki, tanten cu no atende cu e mucha homber aki.

Incinerador chikito e pandorabox State of the Art

NET prome cu elecion parce cu kier pone e famoso incinerator na Parkietenbos "hals over kop" den funcion, cu desde 2018 ta para, pasobra el a bin sin dryer. Serlimar a hay'e ta paga p'e dryer, mientras e otro participantenan a haci nan oferta completo cu dryer. Pa colmo ta un modelo cu tecnicamente no tin e capacidad pa procesa loke ta su proposito, esta e cantidad di sludge, medical waste y kadavers.
Na december 2019 a denuncia na OM tur e iregularidadnan rond di e destaho publico encuanto e incinerator, pasobra CTC hamas lo por a bin na remarca pa cumpra e incinerator conforme e rekisitonan cu tabatin stipula. E destaho publico tabata diseña pa exclui otro companianan di participa, pasobra e contract pa CTC tabata cla poni riba mesa, segun Booshi Wever.
Mientras no a haya un contesta di OM encuanto e investigacion penal, Hues den caso sumario di 21 augustus 2020 a dicta cu e instalacion y testmento di e incinerator a sosode ilegalmente.

Dia 23 juni 2021 lo tin un caso administrativo tocante e mesun incinerator y dia 23 di juli 2021 un otro caso den beroep administrativo contra e rechaso pa otorga documentonan y informacion riba y tur loke a pasa rond e incinerator, falta di transparencia y violacion di principionan di bon gobernacion.

Remarcabel ta cu dia 17 di juni 2021 Director di DOW, sr. Marlon Croes den un conferencia di prensa, a sali na defensa di e contracto otorga na CTC y a purba pa desvia pueblo di e realidad. Presente tabata e Director di DWJZ, sr. George Croes cu a menciona cu por instala cualkier instalacion cu ta rekeri permiso conforme e hinderverordening sin pidi e permiso prome. Mientras cu ley y Hues den e caso sumario menciona hustamente a bisa: "Vast staat dat het Land niet beschikt over een hindervergunning ten behoeve van de oprichting van de incinerator, en gesteld noch is gebleken dat het Land beschikt over een Landsbesluit in voormelde zin. Door in weerwil daarvan evenwel een incinerator op het terrein van de vuilnisbelt op te richten en ook nog eens naar eigen zeggen van het Land testmatig in werking/bedrijf te stellen handelt het Land onrechtmatig….".

Oprichten su sinonimo ta instaleren, locual segun e ley Hinderverordening no ta permiti. Tambe sr. George Croes ta admiti cu algo a bay robes. No a informa e habitantenan y a menciona cu a faya di cumpli cu e ley dor di dianan di fiesta. Hecho ta cu varios leynan a wordo viola pa pone e incinerator den funcion. Sr. Marlon Croes ta menciona e ROPV cu awor tambe tin cu wordo pasa den pura pa por sigi cu e mision di e incinerator. Sr. Marlon Croes a menciona cu a pone un windvaan, cu porcierto no ta visibel desde Bucutiweg manera Hues a stipula y tampoco ta ubica n'e uitlaat di e incinerator n'e lugar cu Hues a stipula. Mientras ta dudoso cu e windvaan ta funcionando bon mirando cu hasta ora biento cambia e ta keda mustra e mesun direccion pa lama.
Ningun momento sr. Marlon Croes ta menciona cu ora e aire toxico no ta direccion p'e casnan e ta direccion p'e rifnan cu segun nos natuurbeschermingverordening ta cay bou di

natuurpark. Obviamente sr. Marlon Croes no sa tampoco di e ley aki. Ta tristo con Directornan ta falta tanto conocemento di nos leynan y con Gobierno ta sigi aplaudi y apoya esnan cu ta trapa riba nos leynan y estado di derecho.

Loke tambe ta remarcabel ta cu den Solo di Pueblo di 16 juni 2021 CTC a desmenti cu algo lo a bay malo den pasado na Seroe Teishi. Pero sr. Marlon Croes den conferencia di prensa mes ta admiti cu CTC a haci mal trabou na Seroe Teish. Segun e cu CTC ta certifica pa haci e trabou, pero na ningun momento a presenta un documento pa demostra esaki. Mientras e ta bisa, sin prueba, cu otro companianan local no tin e experticio menciona, ta conoci cu Aruba tin varios compania cu si ta specialisa den maneho di desperdicio y ta registra como tal na Camara di Comercio. Remarcabel ta cu e mesun compania CTC a haya contrato na 2018 pa pone liners y pipes na Seroe Teishi pa Afl. 372.886,07 y ta bisa cu ta coba so nan lo tabata coba na Seroe Teishi y nada mas.
Kico a pasa cu e placa cu a wordo duna pa pone liners y gaspipes, pasobra na 2019 den un video riba facebook ex-Minister Otmar Oduber mes ta bisa cu no a pone liners ni gaspipes.
CTC ta inscribi como un compania di escavacion, pues no ta un compania di maneho di desperdicio. Di unda anto e tal experticio.

Ora cu otro compania ta pidi hindervergunning, e statutaire doelstelling ta wordo controla si e compania ta autorisa y tin e obhetivo pa eherce locual e ta pidiendo permiso p'e. Den caso di CTC a menciona cu a desvia di e procedura regular di nos ley di comptabilidad, obviamente pa por complace cu CTC den pura.
E incinerator cu a wordo cumpra na 2018, awor di ripente tin hopi pura pa pone den funcion prome cu eleccion p'asina por complace y regla contract pura cu CTC. E ta obvio cu integridad y transparencia nunca tabata e plato fuerte di e Gobierno aki. Mientras Aruba ta pasando den temponan financieramente dificil, CTC si ta sigi gosa di un trato cu handschoen di filpa. Gobierno cu ayudo di Directornan di departamento ta haci uso di e pandora box pa hustifica corpucion di dia cla, segun Booshi Wever.

Partido MAS lo re-enforsa y amplia JZP pa por traha mas riba tereno preventivo

Aruba tin cu trata cu un cantidad relativamente grandi di delitonan di frontera, manera contrabando di droga, traficacion di persona, trafico di arma y labamento di placa. Banda di esaki, e conexion y relacion entre e mundo superior y baho mundo ta crea un menasa serio pa e funcionamiento di un Estado di Derecho. Esaki ta trece tur su consecuencianan pa e sociedad, e situacion real pa locual ta inversion y e forma con Reino ta wordo mira den mundo.

Mirando cu den bista internacional Aruba ta na un paso di haya sancionnan riba tereno di Human Traficking, lo reenforsa e departamentonan di Cuerpo Policial y instancianan cu tin di haber cu esaki y lo reorganisa y busca ayudo tecnico di afo pa asina asisti y traspasa nan conocemento na autoridadnan local.

Relaciona cu esaki, Partido MAS tin como meta principal pa CONTRIBUI na e FORTIFICACION di Husticia, por medio di:

- Crea un inventario concreto den cada departamento di Husticia
- Ehecuta un maneho cu cifranan realistico riba personal, material y e situacion cu e personal ta trahando aden;
- Percura, pa tanto posicionnan di e werkvloer te cu e management di cada departamento, tin oportunidad pa estudio continuo riba midden y hoger kader, pa asina lanta e nivel y brinda posibilidad pa crecemento den e aparato di Husticia;
- Lo percura pa tur diensthoofd tin un " Veiligheidsonderzoek" na ordo conforme nos leynan, di tal manera cu nos por brinda departamentonan di Husticia transparente y confiabel.
- Lo reenforsa y amplia e departamento di Jeugd en Zeden Politie pa asina no solamente traha ariba mas caso di abusonan di entre otro menor, pero pa por traha mas ariba e tereno preventivo.
- Lo centralisa y amplia Slachtofferhulp, cu actualmente ta conta cu solamente 2 persona pa ful Aruba, pa por opera ariba henter e isla y pa ta na disposicion di diferente departamentonan di gobierno. Slachtofferhulp lo haya un rol unda cu lo mantene e informacion central pa tin mihor bista riba e problematica na Aruba.
- Departamentonan manera Departamento di Asuntonan Social, Voogdijraad, Reclassering, Cuerpo Policial y otro partnernan lo mester traha hunto den esaki, pa asina tin mihor bista riba problemanan social.

Carta Abierta na Prome Minister di Aruba

Pa: Drs. Lelicia E. J. Tromp

APRECIABEL Prome Minister di Aruba sra Evelyn Wever Croes
Diabierna merdia sinta na mi cas mi a cuminsa haya cantidad di message y yamada. Bo persona, Prome Minister di Aruba, lo a atacami personalmente na Top 95: "E maneho ta cu e prome cu pidi t'e prome pa haya. No esun cu mi tin gana di yuda t'esun cu ta hay'e. Wak, mane por ehempel Marisol no kier a haci esaki. Asina e por a yuda su ruman muher fix tereno den 8 dia.

Awor e cosnan ey no por tuma lugar mas. Y si ami mira cu e director of un hende den DIP a fix un hende tereno den 8 dia, e tin problema. Paso e ta first in, first out. Kemen esun cu pidi cu tin añas ta warda, e mester wordo trata prome.

No ta paso e ta ruman di ex minister Marisol Lopez Tromp e tin cu hay'e den 8 dia anto otro hende ta warda 8 luna of algun asta 8 aña. Anto eseynan ta e cosnan cruel y awor akinan nos no tin e posibilidad ey mas paso nos a depolitis'e totalmente." ~Prome Minister Evelyn Wever Croes na Top95 durante noticia merdia 18 juni 2021.

Diabierna merdia bo persona a yama Top FM pa reacciona riba un entrevista di Juancho Werleman cu Marisol Lopez Tromp. Bo pleno derecho pasobra ta p'esey ta existi hoor en wederhoor. Pero bo guera politico ta cu e politico Marisol Lopez Tromp.

No cu mi. Marisol y bo persona ta politiconan y boso por discuti na boso nivel. Ami ta Lelicia Tromp, un ciudadano. Ami no tin ningun guera cu bo persona y asina mes bo a dicidi pa daña mi nomber y instiga henter un pueblo contra di mi persona cu un mentira.

Mi no a spera esaki di bo persona cu ta Prome Minister di mi pais Aruba. Mi ta corda cu na 2017 bo dolor di mas grandi, ora di formacion di gobierno, tabata pa forma un coalicion cu e persona cu semper a lastra abo, bo tata y ful bo famia.

Bo semper a bisa den prensa di ta desaproba atakenan

contra famia y awe esey ta hustamente loke bo mes ta haciendo. Dobel decepcion pami paso bo ta tambe e Prome Minister cu semper a boga pa hende muher wordo reconoci y respeta. Y awo hustamente bo persona ta dicidi di bai difama mi na radio.

Bo atakenan cu mi lo ta haya cosnan 'gefix den 8 dia' ta gañamento. Banda di esaki mi file ta spoorloos na DIP y e documentonan cu ta saliendo den prensa y cu parlamentario Endy Croes ta zwaai bai bin cu nan na Canal 22, ta contene INTERNE stukken cu ta solamente bo persona como Minister di Infrastructura y Haime Croes director di DIP ta dispone di nan. Ni ami no tin e copianan ey.

Mi tin casi 3 luna sinta na cas sin por bai traha pa motibo di persecucion politico.

>>

<<
Cu bo expresionnan na radio, den bo funcion como e Prome Minister di Aruba, bo ta practicamente destrui mi carera profesional aki na Aruba. Hendenan ta kere cu mi ta corupto y ta lastra mi nomber riba medionan social y den prensa na nan antoho. Si abo como Prome Minister di Aruba no ta respeta un ciudadano y no ta papia e berdad, ki ta para pa e resto di e pais aki?

Mi ta haya un acto hopi condenabel cu un Prome Minister di un pais ta difama un ciudadano pa su propio metanan politico y cu cosnan cu no ta berdad. Integridad ta haci lo corecto asta ora cu niun hende ta wak pero den e caso aki Prome Minister ta haci lo incorecto asta ora tur hende ta wak.

Ami nunca a haya nada 'gefix' di ningun gobierno. Mi a traha duro pa cumpra mi cas hopi aña pasa caba. Cas cu mi tata a lanta aden paso ta su wela e señora tabata, no dimi. Tur procedura m'a cana manera

12 Pekador ta konspirá kontra hustunan,
e ta kou djente kontra nan.
13 Ma Señor ta harié pasobra E sa,
ku su ora ta serka di yega.

mester ta y nunca a uza mi ruman pa beneficiami cu nada.
Tur cos cu mi tin m'a logra cu sodo di mi frenta, no cu ayudo di ningun politico, ningun stroman ni ningun sugardaddy.

Sra Evelyne Wever Croes, mi ta spera cu como Prome Minister bo lo sa di rectifica bo eror.

Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba exportando conocimento

DIA 14 di juni ultimo a tuma lugar un reunion entre Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba y Staatssecretaris di Volksgezondheid, Welzijn en Sport di Hulanda. E peticion pa un reunion a bin di e Staatssecretaris di Volksgezondheid, Welzijn en Sport di Hulanda, señor drs. Paul Blokdijk.

E reunion aki a bay den cuadro di un peticion pa ayudo for di e islanan BES na Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba.

Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba ta existi for di 1999. For di 1999 Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba ta duna informacion, conseho y sosten emocional n'e mucha- y hobennan di Aruba via internet, telefon y outreachend. Pa medio di e mentornan cu tur aña ta ricibi un minimo di 3 training grandi, e trabao boluntario aki ta ser haci pa nos mucha- y hobennan.
Banda di e ayudo na nos mucha- y hobennan di Aruba, Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba pa añas caba ta yudando otro islanan den Caribe y paisnan den Latino America. Asina aki ya na 2007 a yuda St. Eustatius y Bonaire.
E liña di ayudo pa mucha na Curacao pa un tempo a stop di funciona. Na momento cu esaki a cuminsa opera atrobe den un strutura nobo, tambe Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba a sostene cu conseho.

E proximo den liña cu a ser yuda cu conseho y training tabata St. Maarten. No solamente e liñanan di ayudo a ricibi conseho y training, pero hopi biaha Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba a hiba combersacionan cu Ministernan y stakeholdernan n'e islanan pa crea sosten.

Otro isla den Caribe cu a ser sosteni, conseha of getrain dor di Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba ta St. Lucia, Anquilla, Dominica, St. Kitts & Nevis, Antiqua & Barbuda y Jamaica.
Den Sur America tambe Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba a yuda e liña di ayudo di Suriname cu training y conseho, Peru cu training con nan por funciona outreachend y Colombia cu training tocante uso di app.

Ya caba den pasado Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba tabata representante di America Norte, Centro y Sur y Caribe den e directiva di Child Helpline International pa medio di sra. Altagracia Chapman MBA. Desde 2019 Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba atrobe ta representante di America Norte, Centro y Sur y Caribe pa medio di sr. Errol Zebeda Lic.. Y na januari 2021 e representacion di Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba a ser extendie pa tres aña mas.
Basa riba tur e experiencia, habilidad y conocimento crea den e ultimo 22 aña, Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba ta ser reconoci como un 'Kenniscentrum' riba e tereno di 'jeugdzorg', duna informacion, conseho, sosten y guia na mucha y hoben, outreached na mucha y hoben, conocimento di efecto cultural y etnico ariba comportacion di mucha y hoben, y involucracion di mucha y hoben den nan desaroyo. Un 'Kenniscentrum' ta un instancia cu no solamente ta comparti conocimento, pero tambe ta crea conocimento.

Basa riba e ariba menciona, e Staatssecretaris di Volksgezondheid, Welzijn en Sport di Hulanda a reuni cu Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba pa mira na ki manera Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba por yuda, quia y sostene e islanan BES den e proceso pa yega na nan liña di ayuda pa mucha y hoben. Durante e reunion cu a tuma lugar digital, co-fundador y miembro honorario di e directiva di Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba, Altagracia Chapman MBA y e Director James Sneek LLB, MSc. a duna un presentacion di e manera di opera y e trabaonan di Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba. E delegacion den representacion di islanan BES a consisti di Staatssecretaris di Volksgezondheid, Welzijn en Sport di Hulanda drs. Paul Blokhuis y Beleidsmedewerker Huiselijk geweld en Kindermishandeling Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport sra. Carmen Grefte.

Despues di e reunion e Staatssecretaris di Volksgezondheid, Welzijn en Sport di Hulanda a keda mas entusiasma ainda cu e experiencia, habilidad y conocimento cu Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba tin riba e tereno di 'jeugdzorg, duna informacion, conseho, sosten y guia na mucha y hoben, outreached na mucha y hoben, conocimento di efecto cultural y etnico ariba comportacion di mucha y hoben y involucracion di mucha y hoben den nan desaroyo.

Despues di 22 aña di excistencia Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba como un 'Kenniscentrum' ta exportanando conocimento na organisacionan gubernamental y nogubernamental den region. Banda di crea conocimento, comparti conocimento, awor Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba como un 'Kenniscentrum' ta bai sigui exporta conocimento.

M

10

Lotto ta sigui contribui den diferente forma na nos economia!

Lotto su rol den financiamento publico di deporte

LOTTO, nos loteria nacional cu ta bao maneho di Canadian Bank Note Company (CBN) desde 2012, ta keda garantisa fondo no solamente pa ganador y pa economia di Aruba, pero tambe ta un di e dos sponsornan principal di deporte na Aruba hunto cu Gobierno.

Financiamento pa federacionnan deportivo

Fundacion Lotto pa Deporte ("FLPD") ta doño di e unico licensia di loteria na Aruba. Esaki kiermen cu Lotto t'e unico loteria na Aruba cu un deber pa cu deporte. Den su esfuersonan pa cu deporte FLPD a crea hopi stadion durante añanan 2000.

Aunke te dia di awe nos deportistanan ta gosa di esakinan, e inversion a laga un debe enorme atras. FLPD a hay'e obliga di refinancia tur e debe aki na 2011. Ainda FLPD ta pagando aproximadamente 2.1 miyon florin pa aña n'e debenan aki.

Mescos ta conta p'e prestamo di 17 miyon cu FLPD a sera cu Gobierno di Aruba na 2009 pa construccion di 3 completo deportivo. Desde 2020 e prestamo aki ta costando e fundacion 1.5 miyon pa aña na pago na Gobierno. Teniendo cuenta cu esaki a determina hunto cu Gobierno na 2012 cu mientras e debe ta existi, Lotto lo enfoka riba pago di e debenan aki y pa crea fondo pa federacionnan deportivo via Stichting Sportsubsidie Aruba ("SSA").

SSA ta reparti fondo bao e federacionnan segun su regla y rekisitonan. E fondonan aki ta wordo usa pa por ehempel cubri gasto di material, trainer y biahe pa atende competencia internacional.

Bao di e maneho profesional di Canadian Bank Note Aruba su ekipo 100% local a logra hisa e benta averahe di Lotto te cu 45.6 miyon anualmente for di alrededor di 35 miyon e añanan anterior. Esaki a haci cu e fondonan cu ta genera pa bon causa (deporte) a subi te na aproximadamente 8 miyon florin pa aña. Cu e fondonan aki e loteria ta cumpli cu prestamonan di pasado, mientras ta percurando pa deporte keda ricibi un sosten substancial.

Financiamento pa facilidadnan deportivo

Lotto no ta responsabel pa mantencion di e facilidadnan deportivo, aunke hopi ta carga e impresion incorecto aki. Desde 2012 Fundacion Facilidadnan Deportivo (FFD) ta ricibi 2.95 miyon florin pa aña di Gobierno pa percura pa mantencion di facilidadnan deportivo.

FLPD ta doño di mayoria facilidadnan deportivo y den pasado a carga responsabilidad pa nan mantencion tambe, pero por lo pronto su enfoke ta riba pago di debe bieu y crea fondo pa nos deportistanan via SSA.

E posibilidad pa crea mas fondo ainda via Lotto – y asina alivia e peso riba Gobierno – ta keda existi, y ta algo cu CBN semper a activamente purba trece na atencion di tur Gobierno.

Di e forma aki nos deportistanan por conta cu e fondonan cu e mester tanto na material, training y biahamento como na mantencion di facilidadnan.

"Mi no a muri. Ta pesey mi no a bisa ayo.
Mi a djies habri mi halanan y bula bai keiro.
Boso a keda atras.
No laga tristesa domina boso.
Keda uni un cu otro pa mi alma,
esey lo ta un alegria.
Recorda mi cu hopi amor."
Cu hopi tristesa, pero agradecido
pa tur loual ela significa y comparti cu nos
durante su bida, nos ta participa fayesimento
inespera di nos Mama, Abuela,
Ruman, Tanta, Prima y Cuña

GLORIA M. RASMIJN-IRAUSQUIN

Maart 28, 1959 – Juni 18, 2021

Su mayornan:
✝ Pedro y ✝ Norma Irausquin- Arends

Su esposo:
Rudolf Rasmijn

Yuinan:
Stephanie Nicolaas y Dean Nicholson
Daniel Nicolaas
Moises Sanches

Tata di Stephanie y Daniel:
Clement Nicolaas

Nieto:
Seadion Nicholson

Ruman:
Ricky Irausquin y Suraika Tromp

Sobrinanan:
Kimberly Irausquin
Krystel-Ann Irausquin y Tare Slater y nan jiu Ava
Amelia Irausquin

Suegro:
Alejandro Rasmijn

Cuñanan:
Rosita y Mirto Ras
Stenny Rasmijn y famia
Strinda Rasmijn y famia
Jahnine Rasmijn y famia

Primo y Primanan:
Irausquin, Arends, Maduro, Petit, Briesen, Winterdal, Dijkhoff, Briezen, Croes, Webb, Stamper, Frank, Rasmijn

Coleganan di Departamento di Impuesto muy en especial di afdeling Deurwaarderij

Demas Famia:
Irausquin, Rasmijn, Arends, Nicolaas, Kelkboom, Dijkhoff, Tromp, Slater, Briezen, Croes, Erasmus, Maduro, Petit, Winterdal, Wouters, Briesen, Webb

Ta invita tur amistad, conocir y demas famia pa asisti na e acto di despedida cu ta tuma lugar:
Diaranzon 23 juni 2021
Lugar : Pray Funeral Home na San Nicolas
Horario : 2:00 pm pa 4:00 pm
Respons ta cuminsa 3:30 pa despues bay Santana Central na Sabana Basora

Oportunidad pa comparti pesame / condoleer:
Diamars 22 juni 2021
Lugar : Pray Funeral Home na San Nicolas
Horario : 7:00 pm pa 9:00 pm

Si den nos tristesa nos por a lubida algun persona, nos disculpa.

Famia ta desea pa no bin bista na rouw sino na colornan alegra mane Gloria tabata na bida

Serca Dios mi ta na paz, manera un yiu cerca su mama
(salmo 131)

Nos ta anuncia cu a habri su halanan
bula bay den brasa di Señor

Sr. Marciano Albertsz

Cariñosamente yama "Padu, Chano, Ampi of Baas"
"Mecanico di transmission"
12 di juli 1935 – 17 di juni 2021

Na nomber di su:
Esposa Stima: Ursula Albertsz -Koolman
Mayornan: †Maria Anita Peña y †Atanasio Albertsz

Yiunan: Maria y Hubert Gomez
Lourdes y Deonisio Henriquez
Albertina y Michael Croes

Nieto(a)nan: Renomar, Joshua, Isaiah, Marylaine, Mitchell y Nina

Rumannan:
Alberto (Bety/Mando) y Carmen Albertsz-Gomez i Famia
Mario (Marino) y Laya Vrolijk-Snip i Famia
Agrapino (Shonpin) y Lodowika Vrolijk-Boekhoudt i Famia
†Beatrix Vrolijk y Famia
Leoncia (Sitah) y Mathieu Pirlo-Vrolijk i Famia
Clemente (Lucio) y Winni Vrolijk-Croes i Famia
Martina (Tina) y Emichi Maduro- Vrolijk i Famia
Silvia (Sissy) y Jacintho Kelly-Vrolijk i Famia

Su swa: Micheal Wever
Consuegro y consuegra na bida: Marcelo Gomez y famia, Elsa Croes-Boekhoudt y famia

Su Sobrino(a)nan, Primo(a)nan, Ihanan, Comer y Compernan

Tur su amistadnan y su bon bisiñanan. Su ex coleganan di Lago.

Su ayudantenan: Marta, Liz y Marlene.

Demas Famianan: Albertsz, Koolman, Gomez, Henriquez, Croes, Peña, Vrolijk, Webb, Wever, Pirlo, Snip, Maduro, Kelly, Boekhoudt, Geerman, Thijsen, v/d Biezen, Morla, Croeze, Angela, Willems, Dirksz, Ras, Werleman, Goedhoop, Kock, Krozendijk, Coffy, Dabian, v/d Linden.

Nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida algun famia.

Acto di Entiero lo tuma lugar Diaranson, 23 di Juni 2021 na Aurora Funeral Home for di 9or pa 11or di mainta y despues pa Santana Catolico na Santa Cruz.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Un danki special ta bay di parti di famia Albertsz na su dokter di cas Dr. Diantha de Cuba, na personal di Ambulance, personal di Horacio Oduber Hospital piso 4-A, personal di Wit Gele Kruis, su Fysiotherapie Marlon Thode y personal di Aurora Funeral Home pa nan bon servicio y atencion. Nos ta gradici tur esnan cu di un of otro manera a mustra nan atencion y a duna nos sosten durante enfermedad y fayecimento di nos difunto stima: Marciano Albertsz.

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur loual cu mi encontra na caminda ta bunita Laga tur loual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.

Cu profundo tristeza na nos curazon, pero gradicido na Dios pa tur loual el a significa pa nos, ta anuncia fayecimento di:

Sra. Theresita Thijzen-Harms

* 17 juni 1939 +19 juni 2021

Viuda di Louis Thijzen

Na nomber di su:
Yuinan:
Susy Thijzen Judith Thijzen
Eric y Esther Thijzen-Croes
Christine y Dathan Blanca-Thijzen Mila y Tito Tromp-Thijzen
Tuka y Willem Paesch-Harms

Nieto(a)nan:
Jonathan y Maria Monica Tromp- van den Bosch
Stephanie Helder y James Verschuur
Ludwig Tromp Ramses Helder
Tamarah Thijzen y Lenno Martina Ruzischka Tromp y Richnell Rozenberg Berti Thiel
Arabella Blanca y Gabriel Vrolijk Chris Thijzen y Daphne Tania Rashella Thiel
Rashida Tromp Nathalie Blanca Jason Blanca Genevieve Paesch

Bisanieto(a)nan:
Nathan, Niamh, Isabelle, Julian, Elijah, Zoë-Mae, Sven y Mick

Rumannan:
+ Luisa van der Biezen y famia Linda Harms
Hipolito Harms y famia
+ Victorina Harms y famia
+ Augustina Harms y famia Jacinto y Maria Harms y famia
Bernadeta y Poli Stamper y famia
+ Panfilio Harms Chico Harms y famia
Capi y Sela Harms y famia
Maria y Franklin Boekhoudt y famia Stanley y Ligia Eduarda y famia

Swa y cuñanan:
+ Isi Thijzen
+ Abelino y Ida Thijzen y famia
+ Juan Thijzen
Vda. Chana Boerland-Thijzen y famia Regenita y Eric Tchong y famia
Chita y +Modesto Croes y famia Janchi y Mildred Thijzen y famia

Bon Ayudantenan:
Marlene Almary y Liliana Velasquez

Amiganan di cas:
Margie Pinas y Rose Tromp-Nisbet

Subrino y subrinanan, primo y primanan, Omo, ihanan, suegro y suegranan, bisiñanan, ayudantenan di Wit Gele Kruis y demas famia y conociman kier a invita un y tur pa asisti na e acto di entiero cual lo tuma lugar diahuebs 24 juni 2021 di 2or pa 3:30 di atardi na Pray Funeral Home na San Nicolaas y sali pa santana Catholico na Savaneta

Acto di condolencia lo ta diaranson 23 juni 2021 di 7or pa 9or di anochi na Pray Funeral Home na San Nicolaas.

Si en caso den nos tristeza nos por a lubida algun persona of famia, nos ta pidi nos mas sincero disculpa.

Muher Brasileña yiu di tata Hulandes a pèrdè su nacionalidad

WILLEMSTAD - Dia 21 di yanuari aña pasá un señora Brasileña, kende ta mama di dos yiu di 13 i 10 aña respektivamente kendenan tur ta biba na Brazil a pidi pa por haña pasaporte Hulandes, pasobra tata dje muher ta makamba, pero gobiernu a ninga di duna nan pasaporte.

E kaso a tuma lugá den Korte na Amsterdam kaminda un abogado Brasileño a bringa e kaso pa su kompatriota usando traduktor, pero en vano: Gobiernu a keda insisti ku e muhé i su yunan no por haña pasaporte Hulandes.

Por sierto ku e kaso a tuma lugá via transmishon di televishon pa motibu di e peliger di corona.

Tata dje muhé tambe tabata presente den Korte na Hulanda komo informante.

E señora Brasileña a haña nashonalidat Hulandes dia el a nase, pasobra su tata ta makamba.

El a keda biba na Brazil pero fo'i dia el a bira mayor di edad el a mantene laso ku su famianan na Hulanda.

Regularmente el a bai Hulanda pa bishita su famianan i orientá su mes riba un futuro komo habitante di Hulanda.

E tabatin pasaporte Hulandes i a prolongá esaki regularmente pasobra e tabata biaha diferente biaha pa Hulanda. El a buska trabou na Hulanda komo fisio terapeuta i ta duna lès den 'pilates'.

'Pilates' ta un sistema di fitness ku a bin na moda siglo pasá i su promotor yama Joseph Pilates, kende a yama su método Contrology, pasobra e tabata konvensi ku serebro di hende ta dominá muskulo.

El a solisita na Hulanda i por duna lès na Hulanda, pasobra e tin number di seguro sosial Hulandes.

Na 2007 el a kasa na Brazil i a haña su dos yiunan pero su kasá a muri repentinamente na 2015 i bou dje sirkunstansianan ei el a lubidá di renobá su pasaporte.

Segun Consulado Hulandes e pasaporte a vense tres luna kaba, pero e señora ta insisti ku e no por pèrdè su nashonalidat Hulandes pa motibu dje fayo ei.

Ku su pèrdida di nashonalidat, su yunan tambe a pèrdè nan nashonalidat Hulandes.

Sinembargo servisio di Imigrashon a deklara ku e pasaporte a vense despues di 10 aña sin ku e muhé a tuma paso pa renobá esaki na tempu i el a biba mas ku 10 aña sin interupshon na Brazil i pa regla el a pèrdè su nashonalidat.

E grafikonan ta mustra e profeshonalidat dje muhé Brasileña ku kier a bai biba na Hulanda ku su dos yunan despues ku su kasá a muri.

Movimiento Arubano Soberano

GOED BESTUUR

TRANSPARANTIE OM CORRUPTIE TE BESTRIJDEN

WELZIJN

RESPECT

Vision di Partido

Aruba Merece MAS

EEN RECHTVAARDIG

"Every time we turn our heads the other way when we see the law flouted, when we tolerate what we know to be wrong, when we close our eyes and ears to the corrupt because we are too busy or too frightened, when we fail to speak up and speak out, we strike a blow against freedom and decency and justice."

– Robert F. Kennedy

ARUBA

Aruba staat aan de vooravond van de verkiezingen en het is daarom van belang om ons te bezinnen waarvoor we gaan stemmen. We stemmen voor een Parlement dat als vertegenwoordiger van het volk de taak heeft: controle uit te oefenen op de regering, het maken van wetten, het controleren van de overheid volgens de beginselen van goed bestuur, de bestaande wetten van ons land na te leven en te respecteren en het beschermen van de mensenrechten.

Op 13 november 2020 heeft de Minister-President namens Kabinet Wever-Croes een overeenkomst getekend met Nederland voor de uitvoering van een landspakket. Deze nieuw ingeslagen koers voor het land Aruba is een realiteit die niet veranderd kan worden. De focus van dit landspakket is op het gebied van financieel beleid, kosten en effectiviteit van de publieke sector, financiële sector, economie, zorg, onderwijs en versterking van onze rechtstaat. De concrete afspraken gemaakt tussen Aruba en Nederland staan in een uitvoeringsagenda waar al aan begonnen is.

Het is om deze reden dat Partij MAS met een partijprogramma komt dat **REALISTISCH EN UITVOERBAAR** is, rekening houdend met de verschillende punten die in het landspakket genoemd worden. Bovendien zal het programma van de werelddoelen voor duurzame ontwikkeling (SDG's) die gebaseerd zijn op de beginselen van transparantie, verantwoordelijkheid, beleidsinvloed en mensenrechten een belangrijk kompas vormen in dit programma voor een duurzaam Aruba.

We moeten niet uit het oog te verliezen dat de pandemie, veroorzaakt door COVID-19, ons de kans biedt om dingen anders te doen. Als we een eenheid vormen, komen we vooruit om samen een rechtvaardig Aruba te vormen, **VRIJ VAN CORRUPTIE,** maar wel een die **WELZIJN** biedt aan eenieder die hier woont. En waar we allemaal de kans krijgen om te genieten van een betere levenskwaliteit en waar **RESPECT** zowel in onze gemeenschap als in het Koninkrijk, terugkeert.

drs. Marisol J. Lopez-Tromp
Leider van partij MAS

GOED BESTUUR EN TRANSPARANTIE OM CORRUPTIE TE BESTRIJDEN

De regering van Aruba is verantwoordelijk voor het gebruik van een groot deel van de belastingopbrengsten om service te verlenen en weer te investeren in de gemeenschap. Het is vandaag meer dan ooit belangrijk om corruptie te bestrijden en ervan verzekerd te zijn dat de overheid diensten verleent in een transparante en integere vorm om zo een duurzaam herstel te garanderen, zodat Aruba sterker en stabiel wordt.

WAAROM BESTRIJDEN VAN CORRUPTIE?

- Corruptie veroorzaakt ongelijkheid, armoede en het lijden van kwetsbare groepen;
- Corruptie beïnvloedt de verantwoordelijkheid in de dienstverlening van de overheid;
- Corruptie vermeerdert de kosten van handel drijven;
- Corruptie maakt het vertrouwen in de overheid kapot;
- Corruptie verstoort de economische groei;
- Corruptie verstoort de productiviteit van de publieke en privésector;
- Corruptie benadeelt het welzijn en belemmert het hebben van gelijke kansen voor de inwoners om mee te mogen doen met de socio-economische ontwikkeling van ons land.

WAAR GAAN UW HARDVERDIENDE CENTEN NAARTOE?

Om van de pandemie te herstellen en door te gaan met de instructies van het “Caribisch Orgaan voor Hervorming en Ontwikkeling” (COHO) getekend door Kabinet Wever-Croes, zal Partij MAS de aandacht schenken aan waarden en echte integriteit. Dit wordt opgenomen in alle aspecten van de regering en beleid, om zodoende nieuwe kansen te bieden om op een rechtvaardige en eerlijke manier te werken, waar geen geld verspild zal worden en dus het vertrouwen en respect te herwinnen van de inwoner in de regering.

TRANSPARANTIE

Partij MAS zal de nadruk leggen op onze wetten, structuren en nodige processen op grond van transparantie. Alleen op deze manier zullen onze instituten versterkt worden, door alle bureaucratie, inefficiëntie en corruptie te elimineren om zo op een structurele manier de publieke financiën te verbeteren en te garanderen van een goede levenskwaliteit voor iedereen.

TRANSPARANTIE IS DE SLEUTEL OM HET VERTROUWEN IN ONZE BESTUURDERS TE HERSTELLEN

ELECCION PARLAMENTARIO 2021-2025

Voor een GOED BESTUUR, in een transparante vorm dat zal helpen in de BESTRIJDING VAN CORRUPTIE, focust Partij MAS zich op het volgende:

Corruptieonderzoek in het overheidsapparaat;

- Om een systematischer en meer gecoördineerd beleid te hebben in de overheid dat goed bestuur en realistische projecten zal ondersteunen;
- Om ervan verzekerd te zijn dat er wetgeving en de nodige en passende protocollen zijn zodat organen in de publieke sector hun werk optimaal kunnen uitvoeren;
- Dat **processen in de departementen goed en transparant** worden ingesteld;
- Het ontwikkelen van informatieprogramma's voor de privésector voor educatie en bewustwording van de normen bij de uitvoering van goed bestuur, voornamelijk de comptabiliteitswetgeving;
- Het vergroten van de capaciteit van I**nstituties voor overheidssupervisie** en het aanmoedigen van coördinatie binnen deze instituten zodat ze hun werk naar behoren kunnen uitvoeren;
- Het benoemen van een pleitbezorger voor het volk, een "**Ombudsman**", en een pleitbezorger voor het kind, een "**Kinderombudsman**";
- **Het voorrang geven, automatiseren, versterken en vereenvoudigen** van het belastingsysteem, douane, politie, het departement van Infrastructuur de "DIP", de "DOW" en het proces van openbare aanbesteding om zo meer transparantie te ontwikkelen en het faciliteren van "accountability" voor het overheidsapparaat en de ambtenaar;
- **De invoering van "Good Corporate Governance"** welke een belangrijke eis wordt bij benoemingen in besturen van staatsbedrijven;
- **Het onafhankelijk maken van het Parlement;**
- De subsidieverstrekking aan Arubaanse Instituten moeten transparanter worden.

Aruba heeft te maken met een relatief groot aantal grensdelicten zoals drugssmokkel, mensenhandel, wapenhandel en witwaspraktijken. Verder vormt de samenhang en relatie tussen de bovenwereld en onderwereld een serieuze dreiging voor een goed functioneren van een Rechtstaat.

Dit heeft zijn gevolgen voor de gemeenschap, de werkelijke situatie voor wat betreft investering en de manier hoe het Koninkrijk gezien wordt van buitenaf.

Gezien het gegeven dat Aruba internationaal een stap verwijderd is om sancties opgelegd te krijgen op het gebied van Human Trafficking, zullen de departementen van politie en instanties die hiermee te maken hebben versterkt worden en zal er een reorganisatie plaatsvinden en technische hulp van buitenaf gezocht worden om zo te assisteren en kennis over te brengen aan de lokale autoriteiten.

IN VERBAND HIERMEE HEEFT PARTIJ MAS ALS BELANGRIJK DOEL DEEL TE NEMEN AAN DE VERSTERKING VAN JUSTITIE MIDDELS:

INVENTARISATIE

De ontwikkeling van een concrete inventarisatie in elk departement van Justitie;

MOGELIJKHEID VOOR GROEI

Ervoor zorg te dragen dat er voor functies van zowel de werkvloer tot aan managementposities van elk departement er mogelijkheden zijn voor continue studies op midden- en hoger kader, om zo het niveau te verhogen en de mogelijkheid te bieden voor groei in het Justitieel apparaat;

TRANSPARANT EN BETROUWBAARHEID

Ervoor zorg te dragen dat elk diensthoofd een correct "Veiligheidsonderzoek" heeft ondergaan conform onze wetten, zodat onze Justitiële departementen transparant en betrouwbaar zijn;

WERKELIJKE CIJFERS

De uitvoering van een beleid met werkelijke cijfers over het personeel, materiaal en de situaties waarin het personeel werkt;

- De versterking en uitbreiding van het departement van Jeugd- en Zeden Politie, zodat er niet alleen meer misbruikgevallen van o.a. minderjarigen behandeld kunnen worden, maar ook om meer op het gebied van preventie te kunnen doen.
- De centralisatie en uitbreiding van Bureau Slachtofferhulp, dat op dit moment maar twee personen voor heel Aruba in dienst heeft, zodat voor het hele eiland gewerkt kan worden en het ten dienste kan zijn voor de verschillende departementen van de overheid; Slachtofferhulp zal een rol gaan spelen waar de informatie centraal bewaard wordt om een beter zicht te hebben op de problematiek van Aruba;
- Samenwerking tussen departementen zoals die van Sociale Zaken, Voogdijraad, Reclassering, het Politiekorps en andere partners, om zo een beter zicht te hebben op de sociale problemen.

WELZIJN

De essentie van het gezondheidsprogramma is het op orde brengen van de basis. Dit heeft betrekking op:

1. De zorg
2. Oprichting van een ambulant verpleegtechnisch team
3. Wijkleerbedrijf
4. Aansluiting bij het landspakket: gezondheidsonderwijs
5. Aansluiting bij het landspakket: samenwerking met de regionale ziekenhuizen
6. Terugdringen wachtlijsten ziekenhuis, geestelijke gezondheidszorg en ouderenzorg

DE ZORG

Als corona ons iets heeft geleerd dan is het wel hoe kwetsbaar we zijn, maar ook hoe veerkrachtig we zijn. Door de coronacrisis is het pijnlijk duidelijk geworden dat het huidige systeem niet meer functioneert. Zowel mondiaal, alsook ook op Aruba, heeft de crisis tekortkomingen en gebreken in het zorgstelsel die langer bestaan, op een pijnlijke manier zichtbaar gemaakt. De COVID-19 pandemie en de maatregelen om die te bestrijden hebben tot grote verschuivingen in de gezondheidszorg geleid. Sommige zorg kwam geheel stil te liggen door een groot tekort aan inzet van medisch en verplegend personeel.

Aandachtspunten voor de zorg:

- Het is van belang om de capaciteit van de zorg uit te breiden en zo goed mogelijk te benutten om goede ziekenhuiszorg te garanderen. Daarom is het wenselijk om meer ICU en SEH-verpleegkundigen op te leiden. Ook op de BES en CAS-eilanden is deze nood aanwezig. Een centrale aanpak binnen de regionalisatie is inmiddels opgestart en zal moeten worden voortgezet.
- Inzet van onder andere extra personeel en de optimale inzet van personeel en middelen, zoals verzorgenden, fysiotherapeuten, medici. Ook hier kan aansluiting worden gevonden bij het regionale programma in relatie tot regionale capaciteitsplanning en standaardisatie om onderlinge uitwisselbaarheid te vergroten.
- Inrichten/identificeren van alternatieve locaties voor de zorg van patiënten met het coronavirus, waarbij scholing van het personeel tegelijk moet worden ingezet.
- Om Covid-19 te kunnen beheersen, nu en in de toekomst, zal de capaciteit van de IC-bedden op voorraad gehouden moeten worden. Daarvoor blijft het aantal goed opgeleid personeel noodzakelijk.
- Investeren in de gezondheidszorg met speciale aandacht voor het ziekenhuis, het personeel en de IC-capaciteit. Nieuwe hoofdlijnakkoorden met zorgverleners houden de kwaliteit en prijs op het gewenste niveau.
- Financiering van zorg moet niet meer volume gedreven zijn, maar rekening houdend met de uitkomsten voor patiënten. Daarbij horen ook investeringen in preventie.
- Betaalbare medicijnen. Inrichten van een regionaal systeem om medicatie regionaal aan te schaffen, standaardisatie regionaal om bestelvolumina te vergroten en beheersen van de aanschaf van dure geneesmiddelen (bijvoorbeeld door substitutie door biosimilars). Ook dit is een aspect dat in het kader van de regionale samenwerking wordt opgepakt.
- Stimulering van investeringen in betere zorg. Voor de medisch-specialistische zorg en intramurale zorg komt daarom een uitzonderingen op het verbod op winstuitkering. Daarbij gelden wel voorwaarden, zoals solvabiliteit en goed bestuur.
- Aantrekkelijker werkomstandigheden voor het zorgpersoneel door hen meer autonomie, opleidingen, flexibelere roosters en doorgroeimogelijkheden te bieden. Het beleid moet erop gericht zijn om eigen talenten te ontwikkelen en te behouden.

Oprichting van een Ambulant verpleegtechnisch team

Wanneer de patiënt ziek is maar ziekenhuis niet per sé noodzakelijk (meer) is, dan is deze het liefst in de vertrouwde omgeving van het eigen huis. Daarom is 'thuis als het kan' een belangrijk uitgangspunt voor alle zorg van het Ambulant verpleegtechnisch Team. Bijvoorbeeld van het ziekenhuis.

De verpleegkundigen van het verpleegtechnisch team maken het mogelijk behandelingen thuis te doen. Op die manier kan een ziekenhuisopname verkort of zelfs voorkomen worden. Aanvragen van zorg door het verpleegtechnisch team worden door de huisarts of de specialist in het ziekenhuis gedaan. Binnen het ziekenhuis moet daarvoor een transferverpleegkundige als coördinator worden aangesteld. De arts blijft tijdens de behandeling eindverantwoordelijk.

Voorbeelden, waarbij een Ambulant verpleegtechnisch team de zorg kan uitvoeren zijn:

- Wondzorg
- Verpleegtechnische handelingen
- Medicatie toedienen
- Toedienen van vocht en/of medicatie, zoals antibiotica via een infuus
- Palliatieve pijnbestrijding en palliatieve sedatie met behulp van een pomp (in samenwerking met de wijkverpleegkundige)

Wijkleerbedrijf

Het Wijkleerbedrijf is een onderwijsconcept in de wijk van waaruit diensten worden aangeboden aan buurtbewoners die geen medische indicatie hebben, maar wel dringend behoefte hebben aan huishoudelijke zorg of begeleiding. Deze zorg is wijkgericht en aanvullend op de reguliere, geïndiceerde zorg.

Tegelijkertijd is het Wijkleerbedrijf een plek waar in eerste instantie deelnemers ouder dan 21 jaar opgeleid worden vanuit de Entree opleiding Zorg en Dienstverlening (MBO niveau 1 en in tweede instantie deelnemers die later kunnen doorstromen naar Helpende (MBO niveau 2).

Het Wijkleerbedrijf biedt mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben een springplank naar betaald en zinvol werk. In samenwerking met onderwijsorganisaties, instanties voor SAMENLEVING EN ZORG en (thuis)zorgorganisaties zorgt het Wijkleerbedrijf dat deze mensen met een afstand een opleiding krijgen en werkervaring opdoen. Tijdens de opleiding helpen de deelnemers kwetsbare wijkbewoners (ouderen, zieken en jonge gezinnen) met allerlei klusjes in en om het huis. Het gaat om informele zorg waarvoor geen thuiszorg of ondersteuning via een zorginstantie mogelijk is. Denk aan samen boodschappen doen, samen iets drinken, (wijk)activiteitenbegeleiding, storytelling, etc. Dit geeft mensen de mogelijkheid langer zelfstandig thuis te blijven wonen en dringt de eenzaamheid in de wijk terug.

- Het Wijkleerbedrijf komt dus tegemoet aan de vraag naar eenvoudige huishoudelijke en dienstverlenende werkzaamheden. Deze diensten en producten worden uitgevoerd door deelnemers die een Entree opleiding Zorg en Dienstverlening volgen in het kader van hun beroepspraktijkvorming (BPV). Vanuit het Wijkleerbedrijf gaan zij de wijk in om deze diensten aan te bieden.
- Een Wijkleerbedrijf biedt aanvullende hulp en ondersteuning (niet-geïndiceerde zorg) aan gezinnen op het terrein van wonen, zorg en welzijn. Deze diensten dragen niet alleen bij aan het verhogen van de kwaliteit van leven, maar ook aan de versterking van de zelfredzaamheid van mensen, de leefbaarheid en sociale cohesie in de wijk. De cliënt houdt duidelijk de regie over de ondersteuning die noodzakelijk is om deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer.

Aansluiting bij het landspakket: gezondheidszorgonderwijs

Het curriculum van de opleiding tot MBO-verpleegkundige van EPI sluit al jaren niet meer aan bij de vraag van de gezondheidszorgorganisaties. Het sterk verouderde onderwijs zal geïnnoveerd moeten worden om de zorg kwalitatief te garanderen en veilig te behouden. Vanuit de regionalisering is een expertgroep uit de vier landen geformeerd om het gezondheidszorg beroepsonderwijs op het juiste niveau te brengen. Een doorlichting van het onderwijsbestel is nodig. Hierbij komen in ieder geval aan de orde:

- Onderwijskwaliteit, lesmethoden en –middelen;
- Aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt;
- Doorstroom naar verpleegkundige vervolgopleidingen;
- Inventarisatie van verschillende noodzakelijke gezondheidszorg opleidingen op HBO-niveau
- Doelmatigheid en doeltreffendheid van de onderwijsbekostiging, mitigeren van inefficiënties in het systeem;
- Versterken van de kwaliteitsverbetering door effectief toezicht door onder andere de inspecties;
- Samenwerking onderwijs- en ontwikkelingsvoorzieningen in de regio (en eventueel Europees Nederland);
- Certificering van de gezondheidszorgopleidingen.

Aansluiting bij het landspakket: Samenwerking regionale ziekenhuizen

In het kader van doelmatigheid worden overbodige dubbelingen in het zorgaanbod van de verschillende ziekenhuizen en andere inefficiënties in kaart gebracht en teruggedrongen, middels het opstellen en uitvoeren van een plan voor samenwerking tussen de regionale ziekenhuizen Caribisch gebied van het Koninkrijk en het maken van bestuurlijke afspraken, waaronder in ieder geval wordt verstaan:

- Reduceren van het aantal medische uitzendingen buiten de regio door uitbreiding van zorgaanbod en regionaal optimaal gebruik van capaciteiten (wat in de regio kan, gebeurt ook in de regio) binnen het Caribisch gebied van het Koninkrijk (top-specialistische zorg);
- Gezamenlijke inkoop medicatie, middelen, materialen en apparatuur;
- Regionaal opleiden en capaciteitsplanning van zorgpersoneel (kosten opleiding reduceren door minder op te leiden in het buitenland en de regionale mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling te vergroten);
- Medisch specialisten die verzekerde zorg leveren in loondienst van ziekenhuizen;
- Versterken van de samenwerking eerstelijnszorg en tweedelijnszorg;
- Regionale samenwerking in het geval van crisissituaties, zoals pandemie, ongevallen en rampen.

Terugdringen wachtlijsten ziekenhuis, geestelijke gezondheidszorg en ouderenzorg

De wachttijd en doorlooptijd waardoor patiënten langer moeten wachten voordat de behandeling start of een controle afspraak plaatsvindt is te lang. Ook de covid-19 heeft ertoe geleid dat de professionele zorg voor personen met mentale problemen is toegenomen. Niet alleen omdat men bang is voor de pandemiebesmetting, ook de economische gevolgen dragen hieraan bij.

Daarnaast zien we dat de vraag naar ouderenzorg toeneemt. We kampen met een toenemende vergrijzing en zullen ons moeten richten op een toenemende zorgvraag naar ouderenzorg.

Aandachtspunten:

- Denktank opzetten voor de wachttijden en doorlooptijden;
- Een efficiënt administratief zorgsysteem implementeren dat uniform wordt ingezet;
- De noodzaak tot het professioneel uitbreiden en goed neerzetten van de geestelijke gezondheidszorg en ouderenzorg, bijvoorbeeld door middel van zorgpad ontwikkeling (bij voorkeur regionaal);
- Opleiden en inzetten geriatrisch specialistisch verpleegkundigen (binnen de eigen regio);
- Inzetten van praktijkondersteuners voor de ouderen- en geestelijke zorg bij huisartsen en Centro di Memoria.

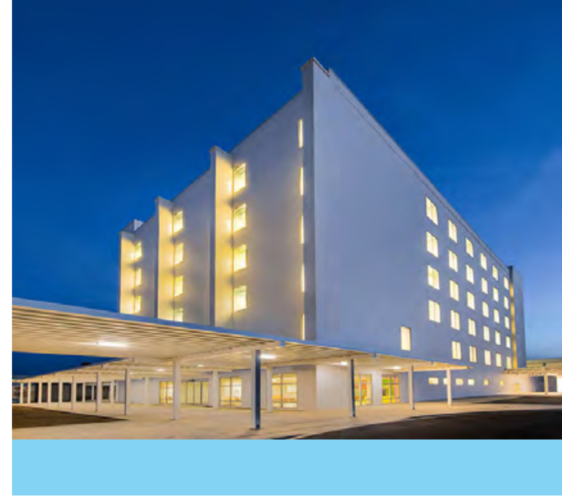
Een gezonder leven op Aruba door gezondheidsvoorlichting en preventie

Dat is wat we willen bereiken! Daarvoor is het nodig om actieve volwassenen te hebben die de kinderen een goede start geven zodat zij daar hun leven lang profijt van hebben. Zodat volwassenen fit met pensioen kunnen gaan en gezonde levensjaren hebben in onze samenleving. Dit is onze ambitie en zijn de uitdagingen!

- Gezondheidsvoorlichting en preventie; met name gericht op een gezonde leefstijl, speelt een belangrijke rol om deze ambities waar te maken;
- Komen tot een nationaal akkoord tussen de overheid, het bedrijfsleven, de zorg en welzijn, het onderwijs en wetenschap. Door publiek-private samenwerking, bindende afspraken en de inzet van innovaties om een stevige basis voor de ontwikkeling van nieuw en gezamenlijk preventiebeleid neer te leggen;
- Waar mogelijk aansluiten op bestaande keten- of samenwerkingsafspraken op het terrein van gezondheid en zorg vanuit reeds lopende programma's.
- Een integrale en samenhangende aanpak gericht op gezondheidsvoorlichting en preventie breed binnen de lokale context;
- Technologische ontwikkelingen. E-health, zoals gezondheidsapps, geven data over ons gedrag en kunnen mensen een duwtje in de rug geven om gezonder te gaan leven. Met informatie uit de apps kunnen mensen hun persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO) vastleggen, waarmee ze inzicht krijgen in hun medische gegevens;
- Obesitas is een toenemend fenomeen. De oorzaak ligt vooral in de leefstijl. Bovendien kan obesitas gepaard gaan met meerdere ziektebeelden tegelijk. Dat legt een groot beslag op de beschikbare middelen, capaciteiten en kosten. Het heeft ook een relatie met goede gezondheidsvoorlichting en preventie.
- Gezondheidsvoorlichting en preventie zal al moeten starten op scholen door daar voorlichting te geven aan de kinderen, ouders/opvoeders en door een zorgpad anderzijds.

In het kader van de regionale samenwerking worden zorgpaden ontwikkeld. Alhoewel deze onderwerpen nog vastgesteld moeten worden, zouden obesitas en ouderenzorg in deze context worden meegenomen;

- Bijdrage leveren van het op te richten verpleegtechnisch ambulant team en de wijkzorg.

GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

Op dit moment zijn er ongeveer 7000 personen die niet de adequate zorg krijgen die ze nodig hebben en waar ze recht op hebben. De focus op de geestelijke gezondheidszorg is belangrijk omdat veel gezondheidsproblemen te maken hebben met geestelijke problemen, o.a. in de arbeidssector.
Betere kwaliteit van geestelijke gezondheidszorg betekent minder druk op de zorg en minder problemen in de familie. Ook zal een betere geestelijke gezondheidszorg de productiviteit op het werk verhogen en een grotere bijdrage leveren aan de economie van Aruba.
Om prioriteit te verlenen aan de geestelijke gezondheidszorg en om hulp en psychologische behandeling te waarborgen, zal Partij MAS:

- De capaciteit en toegankelijkheid verhogen alsook de effectiviteit bevorderen van de zorg;
- De geestelijke gezondheidszorg, psychologische en psychiatrische behandeling in het AZV-pakket opnemen;
- Het bekwamen van de POH (Praktijk Ondersteuners Huisarts) op psychologisch en psychiatrisch gebied.

SOCIAAL

ONZE BEJAARDEN

Gedurende de laatste 10 jaren zijn de vroegere bejaardentehuizen omgezet tot Bejaarden Zorg en Verpleegcentra, beter bekend als "verpleeghuizen" (VPH).
De roep om aandacht in de gemeenschap is veranderd. De leefwijze op Aruba, die het meeste opvalt onder jonge volwassenen, maakt dat ze op een minder gezonde manier oud worden.
De behoefte om aandacht van de "VPH" is met de jaren toegenomen met als gevolg dat verzoeken tot plaatsing en wachtlijsten steeds meer en langer worden waardoor de zorgverleners in deze verpleeghuizen niet langer de nodige aandacht kunnen geven uit pure wanhoop of door overbelasting.

ER IS EEN URGENT VERZOEK VOOR HULP IN DE ZORGSECTOR EN PARTIJ MAS ZAL:

- De wet op "verzorgingshuizen" wijzigen in "verzorgings- en verpleeghuizen"
- Een duurzaam beleid invoeren, onafhankelijk van politieke voorkeur;
- Zal de middelen en de infrastructuur nodig voor de zorg, in stand houden;
- De mogelijkheden voor rehabilitatie uitbreiden;
- Zorgdragen voor meer infrastructuur opdat mindervaliden zich makkelijker kunnen bewegen in onze samenleving;

ONZE JONGEREN

TEN AANZIEN VAN ONZE JONGEREN, ZAL PARTIJ MAS:

- Een dringend beroep doen op meer samenwerking tussen de sociaal-educatieve stichtingen om krachten te bundelen en samen te werken aan sociale thema's;
- Jongeren daadwerkelijk een stem geven en gehoor geven aan hun voorstellen ten aanzien van de jeugdproblematiek, dit middels organisaties zoals o.a. het Jeugd Parlement en/of 'Telefon pa Hubentud'
- Meer projecten en sociale activiteiten in de wijken ontplooien;
- Sociaalwerksters in de scholen uitbreiden en bijscholen;
- Dringend aandacht geven aan, inventariseren van en de bestaande wetten aanscherpen voor wat betreft seksueel misbruik van jongeren.

ONDERWIJS

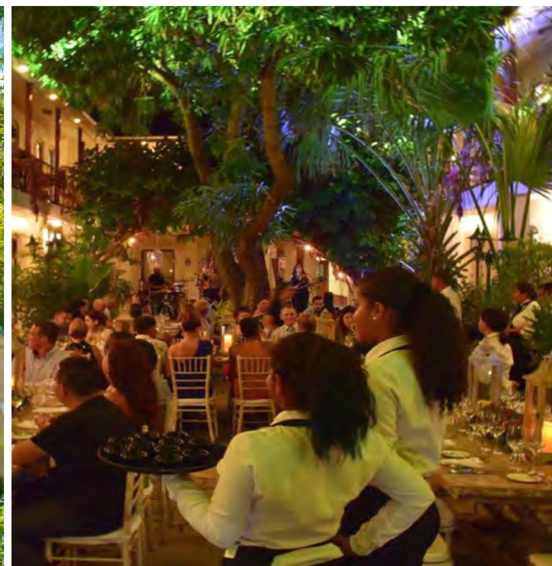
Ondanks het feit dat het onderwijs de basis is van elk volk, laat de werkelijkheid zien dat ons onderwijs verouderd is, o.a.:

- **Het curriculum is verouderd en achterhaald;**
- **De investering in het onderwijs is minimaal;**
- **Deelname van de huidige onderwijswereld is non-existent.**

Ons onderwijssysteem kent een verouderd curriculum; moderne, educatieve hulpmiddelen zijn beperkt en er is weinig budgetruimte om hervormingen in het onderwijs te brengen, met als gevolg dat er weinig verband bestaat tussen onderwijs en de arbeidsmarkt.

PARTIJ MAS staat voor een systeem, waarbij de overheid, de ouders, de gemeenschap en de privésector reeds vanaf zijn/haar eerste levensfase, samen aan de ontwikkeling van de leerling werken, waarbij het respect voor de rechten van elke leerling gewaarborgd blijft, waar kennis en vaardigheden aangeboden worden opdat hij/zij in onze gemeenschap kan functioneren.

Een integraal onderwijs zal een hoge kwaliteit van het onderwijs garanderen en derhalve meer mogelijkheden bieden door blijvende investering en verbetering van kundigheid en kwaliteit door vaardigheden en kennis te ontwikkelen die imperatief zijn in de 21ste eeuw.

PARTIJ MAS zal aandacht schenken aan:

- Actieve deelname van het Inspectie Onderwijs;
- Introductie van een "Voorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs" (VMBO);
- Introductie van een commissie waarin leraar en leerling deelname hebben;
- Installatie van een onafhankelijke commissie, verantwoordelijk voor het op stellen van alle schoolexamens;
- Installatie van een commissie om aan een realistisch normbedrag te werken;
- Reviseren en aanpassen van het curriculum voor het beroepsonderwijs aan de arbeidswereld, waarbij mogelijkheden voor nieuwe vakken worden geboden zoals (en niet beperkt tot) landbouw, bedrijfskunde en belastingbeleid.
- Een onderwijs bieden met vaardigheden gebaseerd op de 21ste eeuw, waarbij elke school, zo-wel docent als leerling, methodes en middelen krijgen aangereikt, om digitaal te kunnen functioneren;
- Kunst en cultuur in het onderwijssysteem stimuleren (Primair en Secundair Systeem);
- Buurtcentra en 'Traimerdia' (naschoolse opvang):
  - Recreatie en huiswerkbegeleiding voor leerlingen na school
  - Stimuleren dat ouders na het werk kunnen doorstuderen
  - Plaatsingscapaciteit vergroten voor 'Traimerdia'
- Onderwijs voor degenen die ons onderwijssysteem niet gevolgd hebben
  - Heropening van de Prismaschool;
  - Een beleid invoeren voor de Prisma school
- Meertalig Onderwijs
  - Dit concept uitbreiden in het basisonderwijs (4-12 jaar)
- Voorgezet en universitair Onderwijs
  - Hbo-opleidingen en leerstoelen aan de Universiteit uitbreiden in samenwerking met bui-tenlandse Academische Instituten en Universiteiten;
  - Het Beroepsonderwijs bevorderen voor degenen die geen voorgezet onderwijs-diploma hebben.
- Geestelijke gezondheid in het onderwijs
  - Synchroniseren en coördineren van departementen met betrekking tot de geestelijke gezondheid;
  - Installeren van teams in elk district die met de sociaal-emotionele problemen in de scho-len belast zijn;
  - Verbeteren en uitbreiden van het aantal professionelen om docenten bij te staan;
  - Een centraal digitaal registratiesysteem instellen om gevallen te registreren
  - Wachttijd dat een leerling de vereiste hulp krijgt, inkorten.
- Een ontwikkelingsplan scheppen voor gevangenen;
- Een beter detectie- en preventiesysteem introduceren voor "drop-outs".

ECONOMIE

De laatste jaren zijn er diverse rapporten opgesteld over mogelijkheden om de economie te stimuleren en diversifiëren en het investeringsklimaat op Aruba te optimaliseren.
PARTIJ MAS gelooft in het aanreiken van mogelijkheden om de economische pijler te diversifiëren en het idee van kringloopeconomie en landbouwontwikkeling te verscherpen.

PARTIJ MAS zal:

- Alle rapporten en adviezen her-evalueren en uitvoeren wat in de rapporten haalbaar is voor Aruba;
- Een meer duurzame economie stimuleren, en een model van een kringloopeconomie introduceren;
- Zich richten op een blauwe economie, die de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt zal bevorderen en versterken, o.a. en niet beperkt tot:
    - Afvalbeleid;
    - Primaire Sector;
    - Landbouw.

AFVALBELEID/ MILIEU

Het probleem op Aruba is dat de enorme hoeveelheid afval die geproduceerd wordt, steeds toeneemt en moeilijker te verwerken is. Dit veroorzaakt zeer ernstige problemen voor de buurtbewoners, ons vliegveld en het internationaal vliegverkeer, het milieu en het gehele land.

PARTIJ MAS zal een duurzaam en realistisch beleid invoeren dat als volgt verdeeld zal worden:

- Invoeren van een duurzaam en integraal afvalbeleid, waar diverse innovatieve technologieën gebruikt zullen worden om elk soort afval te verwerken, die derhalve meer arbeidsmogelijkheden zullen bieden;
- De afvalberg te Parkietenbos wordt gesaneerd en er zal naar een beter beleid gezocht worden om dit af te dekken, wat een verademing zal zijn voor de buurtbewoners en om de brandjes op de dump te verminderen;
- Terugbrengen en hergebruiken van het afval, waar inwoners en toeristen gestimuleerd worden om zoveel mogelijk het afval te reduceren (bijvoorbeeld plastic), in woonwijken en commerciële gebieden;
- De kwaliteit van de vuilophaaldienst zal omgezet worden in een integraal en duurzaam systeem om te voorkomen dat afval zich gaat nestelen in ons milieu;
- Er zal prioriteit gegeven worden aan een nieuwe centrale bij de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) te Bubali, voor een betere verwerking van riool/beerput/putwater;
- De gehele RWZI zal opgewaardeerd worden waar het verwerkte water gebruikt zal worden ten behoeve van de landbouw en aanplant in de wijken en/of straten;
- Er zal een duurzame en houdbare wetgeving doorgevoerd worden ter bescherming van de natuur en het milieu, en een beheersplan voor de 16 beschermde gebieden;
- Er zal een integraal beleid geïntroduceerd worden ten behoeve van de maritieme biodiversiteit, alsook voor de flora en fauna op het land.

PRIMAIRE SECTOR

- Er zal een reorganisatie plaatsvinden in de departementen van de primaire sector;
- Er zal een beleid geïmplementeerd worden op academisch, cultureel en onderwijsniveau;
- Er zullen internationale standaarden ingevoerd worden;
- Landbouw, veeteelt en visserij zullen gestimuleerd en bevorderd worden;
- De primaire sector zal ontwikkeld worden ter bevordering van projecten voor landbouw, veeteelt en visserij op commercieel niveau;
- Er zal een lokale coöperatie opgericht worden.

LANDBOUW

- Er zal een bank geïntroduceerd worden waar lokale landbouwers, jongeren en entrepreneurs samen zullen werken om de landbouwsector van Aruba te stimuleren, beter bekend als de 'Food and Agri-bank';
- Er zullen 'incentives' komen voor landbouwers en veeteelthouders om de commerciële capaciteit te verhogen;
- Projecten voor Greenhouses, aqua- en hydroponics zullen gestimuleerd worden.
- Het beleid ten aanzien van terreinen en ook het waterverbruik zullen op een meer
- innovatieve wijze en middels moderne technologie, verbeterd worden.

INFRASTRUCTUUR

- De infrastructuur op Aruba moderniseren en toegankelijk maken voor woningbouw waar een beleid zal komen om het oude Overheidsgebouw op te knappen;
- De zakenlui stimuleren hun gebouwen te renoveren en deze te verhuren aan studenten, zij het lokale studenten of studenten die uit het buitenland komen om op Aruba te studeren;
- Het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan (ROP) en ROPv zullen uitgevoerd worden;
- De nodige zandwegen zullen geasfalteerd worden en tevens zullen er paden worden aangelegd voor fietsers en wandelaars. Ook zal er aandacht besteed worden aan de verbetering van de infrastructuur voor sportdoeleinden alsook parkaanleg voor onze kinderen.

TOERISME

- Inkomsten vermeerderen voor beschikbare bedden, beter bekend als RevPar, door toeristen aan te trekken die bereid zijn het gemiddelde dagtarief (ADR) te betalen en draagkrachtig genoeg zijn om in onze lokale economie te besteden;
- Stimuleren van "Overnight Stay Cruises";
- Een "partnership" stimuleren om aan onderhoudsprojecten deel te nemen zoals de RWZI bij de Bubaliplas, middels financiële participatie van de hotels;
- Een partnership stimuleren op lange termijn die op realistische schreden is geschoeid, teneinde de infrastructuur rond de resorts en hotels te onderhouden en ontwikkelen;
- De verzekering geven dat de afhandeling van het Arbeidsbureau sneller en efficiënter plaatsvindt teneinde te helpen in de planning voor werkquota en dies meer zij.

RESPECT

Wij zijn een jong land en het is belangrijk om een groter gevoel voor respect te ontplooien. Het respect in de overheidsprocessen moet er zijn tussen de instanties en de rol die ze hierin spelen, respect voor onze maatschappij, voor ons milieu en in onze relatie in het Koninkrijk maar op de eerste plaats voor onze Cultuur.

Onze cultuur ligt in een crisis en is verwaarloosd. De culturele en creatieve sector schreeuwt om een luisterend oor en voor meer aandacht. Het is imperatief dat wij de waarde van onze Culturele en Creatieve Industrieën van Aruba erkennen en concrete, versnelde en onmiddellijke stappen ondernemen om een innovatieve strategie in te voeren om een integraal en duurzaam beleid te creëren voor de ontwikkeling van deze economische pijler, welke een zeer veelbelovende pijler zal blijken te zijn voor ons eiland.

Deze Industrie zal niet alleen bijdragen tot de ontwikkeling en het economisch welzijn, maar ook tot een culturele en duurzame ontwikkeling en een sociale ontwikkeling die bijzonder noodzakelijk is voor Aruba.

Niet slechts behoud en promotie van ons tastbaar en ontastbaar cultureel erfgoed is van belang, maar ook het stimuleren van de creativiteit als waardevolle bron, artistieke expressie en innovatie is belangrijk in ons onderwijssysteem zodat wij door kunnen gaan geïnspireerde en gedreven burgers te vormen die voorbereid zullen zijn voor toekomstbanen. Deze sector is uitermate belangrijk om ons te introduceren aan een nieuw toeristentijdperk, waarin de culturele waarde van ons land één van de meest belangrijke

factoren zal zijn die toeristen zal aantrekken die op zoek zijn naar een authentieke ervaring.

PARTIJ MAS zal mogelijkheden peilen teneinde:

Meer fondsen beschikbaar te stellen en deze toegankelijk te maken voor de creatieve geesten onder ons zodat zij door kunnen gaan met het ontwikkelen van hun creatieve vaardigheden maar dat deze creatieveling tegelijkertijd ook praktische gereedschap en de nodige kennis aangereikt krijgen om creatieve, succesvolle en duurzame entrepreneurs te worden. Op deze wijze versterken wij de collectieve inspanning zodat de sector zich verder kan professionaliseren en onafhankelijk worden.

Het Bureau van de Europese Unie en Koninkrijksrelaties te stimuleren om actiever deel te nemen aan de creatieve en culturele sector om gemakkelijker aan Europese fondsen te komen die voor culturele, creatieve en innovatieve projecten beschikbaar zijn.

Op het creatief en innovatief vermogen van onze burgers in te spelen en een sterkere, dynamischere, duurzamere en inclusievere natie te bouwen. Waaronder mede begrepen, dat niet alleen de Overheid van Aruba, maar ook de privé sector, non-gouvernementele organisaties en de burgermaatschappij samen moeten komen teneinde dit doel en deze visie te bereiken.

MAS
MOVIMIENTO ARUBANO SOBERANO

BONERIANO®

EDITOR:
Bonaire Communication Services N.V.

Djaluna 21 yüni 2021 | Preis: $0,60

BÈRGWENSA KON HULANDA TA TRATA BONEIRU

Re-apertura Sentro di Bario Tera Kòrá

Youtube a pone papiamentu komo idioma riba lista pa suptitulo

Konfirmashon na Misa di Coromoto

Djasabra tabatin misa spesial pa hóbennan ku a kumpli ku sakramentu di konfirmashon. Pader Marc Hooijschuur di parokia La Bírgen di Coromoto, a menshoná durante su predikashi ku awor e hóbennan ta bai drenta un époka nobo di bida. Kambia di skol i pokopoko ta kuminsá bira independiente di mayor, kreando bo mes forma di biba i mira bida.

Re-apertura Sentro di Bario Tera Kòrá

KRALENDIJK - Den fin di siman tabatin re-apertura Sentro di Bario Tera Kòrá. Na e okashon a dirigi palabra Ubaldo Anthony, kende ta forma parti di Plataforma di Tera Kòrá. El a papia tokante historia di e sentro di bario i mas.

Diputado Hennyson Thielman, a menshoná e ròl ku e sentro di bario tin i ku ta bai intensivá aktividat na e luga.

Otro persona ku dirigi palabra tabata Silvana Servilia Janga, kende a papia na nòmber di gobierno i e desaroyonan ku tin pa loke ta trata sentronan di bario.

Despues di e parti ofisial a kontinua ku diferente deporte, entrená pingpòn, futbòl.

Riba potrètnan entre otro esnan ku ta forma parti Plataforma di Tera Kòrá..

15 Mil dòler pa kuminda na skol

Gobièrnu ta finansiá alimento

KRALENDIJK -- Ta opvio ku e nesesidat den komunidat boneriano ta subiendo. Diferente famia no tin sufisiente entrada, rekurso finansiero, pa kumpli ku nan nesesidatnan básiko, manera kuminda.

Gobièrnu di Boneiru ta asumiendo su responsabilidat i ta yuda finansiá alimento pa famianan den nesesidat, tambe kuminda pa muchanan di skol.

Stichting Voeding op School por bai konta ku un suma adishonal di 15 mil dòler pa por kumpli ku su meta pa suministro di alimento pa mucha na skol. Direktor di Komunidat i Kuido a bai di akuerdo ku esaki na nòmber di gobièrnu.

Tin algun aña kaba ku ta suministrando kuminda na skol pa muchanan prosedente di famianan ku ménos rekurso. Esaki a kuminsá komo un proyekto den pasado di Rotary Club Bonaire. Mirando kon e demanda a subi a lanta despues un fundashon enkargá ku repartishon di kuminda, desayuno spesífikamente, na e muchanan aki.

E inisiativa di Rotary den pasado no tabata algu nobo.

For di añanan sinkuenta, te asta mas leu mes den pasado, muchanan di skol básiko katóliko tabata risibí alimento na skol, den forma di pan ku lechi, tambe patia den temporada di kosecha. Pan ku djèm i pinda.

Mientrastantu por tuma nota ku e direktor di Komunidat di Kuido, atrobe na nòmber di gobièrnu di Boneiru, a bai di akuerdo pa kubri gastunan di kuminda kayente i fruta pa hendenan di ménos rekurso.

Youtube a pone papiamentu komo idioma riba lista pa suptitulo

KRALENDIJK -- Youtube a pone papiamentu komo idioma riba lista pa suptitulo. Esaki ta duna e idioma papiamentu e posibilidat pa hasi tradukshon outomátiko na un video.

Youtube ta ofresé e servisio na empresanan i sektor privá pa asina por logra haña mas bishitante. Sí pone telefon riba silensio, por keda wak e video sin zonido.

Tambe pa personanan ku problema pa skucha, awor por komprondé lokual ku ta wòrdu bisá den e video.

Aworakí ta posibel pa pone suptitulo na papiamentu sí e doño di e video agregá esaki. Fuente: Koninkrijk.nu

Gezaghèber Rijna i minister Bijleveld a papia tokante proyektonan di koperashon

DEN HAAG -- Gezaghèber Edison Rijna i minister di Defensa Ank Bijleveld a interkambiá di idea tokante presensia di Defensa den e parti karibense di Reino i importansia di esaki, por ehèmpel pa protekshon di nos islanan. Tin vários proyekto di koperashon den planifikashon, manera ekipá un Punto Sentral di Konekshon Marítimo Multidisiplinario i krea un Sentro Regional di Informashon i Ekspertisio Hulanda Karibense. Den esaki Defensa ta un partner importante. Ámbos relashon di koperashon ta kontribuí na oumentu di siguridat riba nos isla, spesialmente den e lucha kontra krímen organisá.

Pa tene kriminal pafó di Boneiru un supervishon adekuá di frontera tambe ta di importansia, motibu pa kua a para ketu na esaki tambe durante e kòmbersashon. 'E koperashon ku minister Bijleveld i su ministerio ta ekselente. Komo eks sekretario di Relashonnan den Reino e konosé Boneiru bon. Aunke ku esaki entre tantu ta mas ku 10 aña pasá kaba, su embolbimentu ku nos isla te ainda ta grandi', segun Rijna.

Gezaghèber a ekspresá su apresio pa e trabou sosial boluntario ku militarnan ta hasi ora ku relashoná ku hasimentu di ehersisio nan ta permanesé na Boneiru.

Yudansa finansiero pa parke

KRALENDIJK -- STINAPA ta bai haña yudansa finansiero di Reino pa maneho di su parkenan di naturalesa, ku ta Parke Nashonal Washington-Slagbaai i Parke Marino di Boneiru. Gobièrnu di Boneiru a interví na Hulanda pa STINAPA por disponé di fondo pa kumpli ku su meta.

E medionan finansiero ta altamente nesesario pa yuda STINAPA bini bèk riba trayekto ku maneho di su parkenan. Debí na Covid-19 STINAPA a pèrdè parti grandi di su entradanan. STINAPA ta dependé pa su entradanan riba benta di 'dive-tag', ku ta duna e turistanan ku kumpra esaki entrada den tantu su parke marino komo parke Washington-Slagbaai.

Ku e medionan finansiero ku Reino lo duna STINAPA, kombiná ku benta di 'dive-tag' awor ku turistanan for di Merka i Hulanda a kuminsá bini atrobe, e entidat aki por rekuperá gradualmente atrobe.

Grupo di trabou deporte

KRALENDIJK -- Bestuurscollege di Boneiru a bai di akuerdo pa instituí un grupo di trabou ku mester bai atendé ku deporte i moveshon.

Ofisialmente e yama 'Werkgroep Sport en Beweging' i e mester bai analisá henter e situashon di deporte i moveshon físiko na Boneiru i bini ku konseho pa gobièrnu.

Manera ta konosí, e outoridat di deporte na Boneiru ta INDEBON. Tin añanan kaba papiando riba privatisashon di deporte.

Ta di spera kiko lo ta konklushon di e grupo di trabou ku a instituí.

E di 7 Kompetensia di lesa Bòi Antoin

Amy Damascus i D'Shantee Soliana ganadó

KRALENDIJK -- Amy Damascus i D'Shantee Soliana a resultá ganadó di e di 7 Kompetensia di lesa Bòi Antoin djasabra 19 di yüni último. Ta trata di un kompetensia di lesa di skolnan básiko ku Fundashon Lesa Ta Dushi (FLTD) i Fundashon Lesa i Skibi (FLIS) a organisá pa muchanan di 9 pa 12 aña. E biaha aki FLIS a yuda ku e organisashon di e kompetensia.

FLTD ta di opinion ku huntu por hasi mas pa muchanan ku tin difikultat den lesamentu i pa nan sigui desaroyá den idioma Papiamentu. Durante seis aña konsekutivo a organisá e kompetensia bou di e nòmber 'Kompetensia Plaka Rotativo Bòi Antoin' i 'Kopa Junior'. For di e aña akí e kompetensia ta sigui ku e nòmber 'Kompetensia di lesa Bòi Antoin'.

Otro forma

Direktiva di FLTD a tuma e desishon akí p'asina e skol ku gana por keda ku su trofeo komo rekuerdo. E entrega di premio a tuma lugá na Liseo Boneriano. Pa motibu di reglanan di Covid, direktiva a opta pa hasi e kompetensia den un otro forma. Seis skol básiko, Kolegio San Bernardo, Kolegio San Luis Betran, Skol Amplio Papa Cornes, Kolegio Strea Briante, Kolegio Kristu Bon Wardador, Basisschool de Pelikaan, a hasi un grabashon di e partisipante lesando fo'i un buki i teksto ku nos a manda pa tur skol. Nos a risibí diesun grabashon via imeil dia 4 di yüni último.

Tabata tres hurado, Elsmarie Beukenboom, Mazarella Jansen i Monica Clarinda, ku a mira e grabashonnan durante dos siman pa despues sinta huntu algun dia promé ku e evento pa evaluá un bes mas. A yena puntuashon riba un formulario ku 8 punto ku e partisipante mester a dominá. Kada skol a partisipá ku dos kandidato, un di 9 pa 10 aña i un di 11 pa 12 aña. Ku eksepshon di Kolegio Strea Briante ku a partisipá ku un kandidato di 11 pa 12 aña.

Maestro di seremonia tabata Fernon Koeiman, miembro di FLTD. Eileen Croes-Piar a hiba palabranan komo presidente di FLTD. Leonard Domacasse ku ta presidente di FLIS tabatin e tarea komo presidente di hurado i a splika kon e konteo di puntonan a bai. Tambe el a hiba palabranan pa enkurashá tantu e partisipantenan komo nan maestronan presente.

Motivashon

E kompetensia di lesa importante organisá pa FLTD i FLIS ta pa motivá e grupo di mucha aki pa lesa. Tur partisipante tabata bon prepará dor di nan maestronan i mayornan. Huradonan tabatin un tarea hopi difísil pa mira i skucha tur diesun grabashon.

A usa pa edat 9-10 aña e buki Bòchi Blòblò 2 di Merely Augusta i pa edat 11-12 aña a usa Nona bèk den tempu 2 di Monica Clarinda. Tabata Basisschool de Pelikaan, representá pa Amy Damascus, ku a bai ku e promé premio, den kategoria di 9 pa 10 aña. Kolegio San Bernardo, representá pa D'Shantee Soliana, ta bai ku e promé premio den kategoria 11-12 aña.

Nan a risibí nan trofeo for di man di representante di diputado den Heyer, señora Jennifer Pocornie-Martis. Tambe nan a risibí un premio di Edukativo Bonaire pa stimulá nan kreatividat i abilidat den nan tareanan di skol. Erickson Calcaño di Kolegio Strea Briante a bai ku 'premio estímulo'. Su skol a hasi un grabashon bunita huntu ku su klas.

Promé bes

Tabata promé bes tambe ku Kolegio Strea Briante ta partisipá ku e kompetensia di lesa. Erickson a risibí su premio estímulo entregá pa Katan ku a para ketu na e parti di arte i drama p'asina e muchanan por dramatisá un tiki ora nan ta lesa un kuenta. El a risibí un premio tambe serka Edukativo Bonaire pa sigui desaroyá su kreatividat i abilidat den su tareanan di skol.

Tur partisipante a risibí un sertifikado i medaya serka Eileen i Leonard. Tambe e partisipantenan a risibí e dos bukinan ku a ser usá den e kompetensia, komo regalu serka Elsmarie Beukenboom ku ta presidente di Akademia Papiamentu. Elsmarie tambe a hiba palabranan pa enkurashá e partisipantenan i nan maestronan. Na final di entrega di premio, tabatin e oportunidat pa e personanan presente por a pasa un ratu ameno ku otro.

Direktiva di FLTD i FLIS ta gradisí tur spònsernan, kual ta Akademia Papiamentu, Katan i Edukativo Bonaire. Tur skol a risibí pakete di buki di Biblionef i National Fonds Kinderhulp. Nos ta gradisí tur direktiva di skolnan básiko, maestronan i mayornan ku a duna nan gran aporte p'asina e muchanan tabata bon prepará. "Boso sosten tabata di gran balor pa boso muchanan i nos fundashonnan. FLTD i FLIS lo sigui ku nan lucha pa konsientisá tantu nos muchanan komo mayornan ku lesamentu ta hopi importante pa desaroyo di nos muchanan di Boneiru. Nos lema ta: "Un mucha ku ta lesa, ta bira un adulto ku ta pensa!", segun komunikado di FLTD.

Mi bida ta fasinante. Asta anochi ora mi ta drumi. Mi ta soña tur anochi ku vários tópiko i ku vários hende. Hendenan di mas straño ku m'a yega di topa den mi bida ta aparesé den mi soñonan. Asta den dia, si mi mester lèg un ratu, mi ta soña. Mi no sa ku ta mi so tin e 'malesa' òf ta birtut aki.

***

Manera m'a yega di skirbi kaba den pasado, semper mi kier a skirbi di mi soñonan, pero no a logra masha. Motibu ta ku e soñonan aki ta disparsé mesora for di mi mente. M'a purba hasi anotashon den pasado, poniendo un pèn un buki di nota banda di mi kama, pa asina mesora ku mi despiertá, nota kiko m'a soña. M'a kuminsá, pero no a sigui.

***

Den e anochi di djabièrnè pa djasabra m'a soña ku Jan Mol kende tin añanan kaba a bandoná e mundu aki. Mi no por kòrda presis ku si ta na Boneiru òf ta na Hulanda el a muri. Pero segun mi ta na Boneiru i ku asta m'a bai su entiero. Su despedida por tabata na kapèl?

***

Jan a traha un periodo komo lots na Boneiru. E tabata un bon konosí na Extra. Regularmente e tabata bishitá nos ofisina situá den Bonaire Shopping Gallery, for di unda nos tabata operá den añanan nobenta, promé ku nos a muda pa nos propio edifisio. Tabatin problema kuné na su trabou, te asta ku despues a pon'é riba nònaktif i despues retir'é. Pero el a keda biba riba e isla aki. Nan tabata bisa den bario Sabana, segun mi Kaya Paloma.

***

Jan tabata gusta publisidat. Su bishitanan frekuente na nos ofisina tabata pa trese artíkulonan ku e tabata skirbi riba vários tópiko, spesialmente tokante nabegashon. Esei tabata su tema faborito. Tambe e tabata trese pa mi, konosiendo mi interes pa nabegashon, e revista titulá 'Port of New York'. Tur su dokumentonan, tambe e revistanan ku e tabata duna mi, ta wardá den dos kaha di archivo ku título 'Kolekshon Jan Mol'.

***

Loke mi no ta komprondé ètòl ta kon bini Jan Mol a aparesé den mi soño wikènt pasá. Gana di sa.

***

BÈRGWENSA KON HULANDA TA TRATA BONEIRU

KRALENDIJK -- "Ta un bèrgwensa kon Hulanda ta trata Boneiru, esta di keda sin tuma akshon konkreto pa eliminá pobresa riba e isla aki. Bonerianonan, tambe habitantenan di Saba i St. Eustatius, ta pasando den situashonnan inaseptabel, manera falta di kuminda, falta di fasilidatnan sanitario, sin transporte públiko. No por!" Esaki Reinier van Zutphen, Ombudsman, a bisa den un programa di radio i televishon na Hulanda. Natasja Gibbs a papia ku Van Zutphen den e programa De Nieuws BV, ku ta pasa den oranan di mèrdia na NPO-1.

Tres rapòrt

Reinier van Zutphen a splika ku riba petishon di gobièrnu di Hulanda el a traha tres rapòrt kaba tokante e situashon di pobresa na Boneiru.

Den e promé rapòrt el a pone atenshon na e situashon den kua hende grandinan ta biba, na unda detayenan inaseptabel a bini dilanti. Situashonnan ku ta eksistí den Hulanda, pasobra desde 2010 e islanan BES ta parti di Hulanda.

Van Zutphen den e programa: "Hendenan ta biba den pobresa. Plaka no ta yega, poniendo ku basta hende mester traha dos te asta tres trabou pa por sobrebibí. Konsekuentemente mayornan no ta sobra tempu pa dediká atenshon na nan yunan. Otro hendenan no por haña trabou mes. Nan ta pues sin entrada. No tin un provishon pa hende desempleá. E hendenan aki ta bai den loke nan ta yama na Boneiru ònderstant, ku ta un montante mitar di loke un hende mester pa por biba òf sobrebibí."

Desepshoná

Reinier van Zutphen tabata visiblemente rabiá i desepshoná den gobièrnu hulandes. El a bisa: "Ta un inhustisia gobièrnu di Hulanda ta kometiendo kontra e islanan aki. Kolmo ta ku, skirbiendo e rapòrtnan aki, mi a kumpli ku loke nan a pidi mi. Anto nan no ta hasi sufisiente pa saka e isla for di e situashon penoso aki. Ta realmente un bèrgwensa."

Ombudsman Reinier van Zutphen

Attje Kuiken, parlamentario di PVDA, tambe ta kansá ku e aktitut di Hulanda frente e situashon penoso ku hendenan na Boneiru ta pasando aden. "E kos aki no por. Anto pa realisá ku ta solamente un montante di 8 mion euro anual mester ta korigí e situashon aki. Pero no ta tuma akshon."

Van Zutphen: "Mi konosé e islanan aki bon. Mi a traha aya komo hues i sa ku Hulanda mester hinka plaka den e islanan aki pa hisa e mínimo sosial di e habitantenan. No tin argumento bálido pa no hasié. Loke Hulanda ta hasiendo ku spesialmente Boneiru no ta kuadra. No tin argumento bálido pa keda sin hasié. E miedu ku mandatarionan hulandes tin, ku si nan drecha situashon di e grupo di persona vulnerabel aki preisnan lo subi, ta ridíkulo."

Kurason

Van Zutphen ta konmoví pa e relatonan prosedente di Boneiru kaminda amigu, famia i besiñanan mester yuda hendenan den nesesidat ku kuminda. El a bisa ku bo mester tin kurason pa e habitantenan di Boneiru ku ta pasa den e situashon aki. Kasi bo no por imaginá kon serio e situashon ta.

"Habitantenan di Boneiru, tambe St. Eustatius i Saba, a skohe konsiente pa ta parti di Hulanda, ku e speransa ku nan lo tin e mesun provishonnan ku tin na Hulanda Oropeo. Tweede Kamer aktual tin falta di konosementu di e situashon. Ta trata di parlamentarionan nobo ku ainda ta pensa ku e situashon na Boneiru ta 'ver van mijn bed'. Habitantenan di BES ta sinti nan mes desepshoná. Nan tabata kombensí ku kos lo a drecha pa nan, loke no a sosodé. Ta tene nan atras. Asta ora ku Hulanda a tuma gobernashon di Statia algun aña pasá nan no a tuma desishon pa mehorá e situashon."

Bati bèl

Di akuerdo ku Reinier van Zutphen, e lo sigui bati bèl. E tin tres rapòrt kaba. E lo sigui tuma akshon, skirbi pa rapòrt: "Nan mester realisá i komprondé kiko ta pasando na Boneiru e e dos otro islanan di Hulanda Karibense. Nos mester trata nan meskos ku nos. Nan ta gewon hulandes oropeo. Nada mas, nada ménos."

Attje Kuiken di PDVDA keda insistí den e programa De Nieuws BV di Natasja Gibbs ku ta 8 mion euro so mester ta atendé e situashon.

Arthur Sealy ta boga pa:

Pone busto di Emma Pourier den Rincon

KRALENDIJK -- Historiadó Arthur Sealy ta haña ku mester pone un busto di Emma Pourier den e bario Rincon, mirando e ròl importante ku e persona aki a hunga den historia di e bario. Banda di tur otro tópiko interesante, ku meresé mas atenshon, ta historia di hende muhé na Bonaire.

Ta konosí ku tin hende muhé ku a hunga un ròl importante riba diferente tereno, pero sèmper nan ta keda den sombra di e hende hòmber. E ekspreshon 'Tras di éksito di un hòmber tin un muhé fuerte'.

"Nunka ta amplia riba e muhé fuerte. Laga mi duna un ehèmpel. Maria mama di Hesus i Maria Magdalena, partner di Hesus, tabatin influensia riba Hesus i tin hopi estudio tokante e dos muhénan aki", segun Sealy.

"Un ehèmpel pa loke ta trata Bonaire ta e siguiente; bonerianonan, tantu amigu i enemigu, ta orguyoso di Miguel Pourier, pero nunka ta papia, te pa hasi un estudio profundo di yùfrou Emma Pourier.

Mi deseo ta pa dia Rincon hasi sinkushen aña tin un busto di Emma Pourier. Ken ta dispuesto pa yuda realisá esaki."

Ludson un ehèmpel pa otronan

KRALENDIJK -- Diariamente tin reklamo for di komunidat riba situashonnan ku ta laga di deseá. Ta kritiká gobièrnu, pero masha tiki bia ta sosodé ku siudadanonan mes ta purba pa duna bon man. Ludson Silberie djadumingu mainta a kue skèr di kòrta mata na su man pa atendé ku algun rama ku tabata krese bai riba kaminda na altura di Subí Blanku.

"No ta masha trabou. Ta un skèr pa kòrta mata bo mester tin", Ludson Silberie a deklará na BONERIANO. El a splika ku ramanan di kuihii otro mata tabata krese subi e kaminda di tera ku ta bai entrada di Bolivia i tambe algun kunuku. Na sierto momentu el a disidí di kòrta nan pa evitá ku outonan ku ta pasa riba e kaminda aki ta raska.

Foto ta mustra Ludson Silberie den akshon. Un bon inisiativa. Ta di spera ku mas hende lo sigui su ehèmpel.

Konfirmashon na Misa di Coromoto

Djasabra tabatin misa spesial pa hóbennan ku a kumpli ku sakramentu di konfirmashon. Pader Marc Hooijschuur di parokia La Bírgen di Coromoto, a menshoná durante su predikashi ku awor e hóbennan ta bai drenta un époka nobo di bida, kambia di skol i pokopoko ta kuminsá bira independiente di mayor, kreando bo mes forma di biba i mira bida.

Giovanny fiel ku Alemania

E fanátiko mas ferviente i fiel di Alemania den kampion di futbòl oropeo ku ta tumando lugá e dianan aki ta Giovanny Salsbach. E ta atrobe ku Alemania i ta demonstrando esaki públikamente tambe ku su bandera. Giovanny tin konfiansa ku Alemania lo no ta solamente kampion di Oropa, sino asta di mundu.

Sifranan COVID-19 | Boneiru

19/06/21

Positivo	Aktivo	Negativo
+01 Total: 1604	13 +01	7635

Di tèst	Fayesé	Den hospital na
+29 Total: 9239	17 +0	Boneiru: 0

Mas informashon:
Gobièrnu di Boneiru
www.bonairecrisis.com
Liña di informashon virùs di corona: 0800 0800 (grátis)

Esaki ta un mensahe di Entidat Públiko Boneiru

BENTANA DI BÈRGWENSA

E boto aki visiblemente no ta den uso mas. Tur dia e outoridatnan kompetente ku por tuma akshon i laga kita e boto aki, ta pasa na e sitio aki riba Malekon. Pero aparentemente nan ta ignorá e situashon. Malekon ta un lugá na unda hopi hende ta kana. Tantu nos hendenan lokal komo turista. Ban mira kuantu tempu e boto aki lo aparesé den nos bentana di bèrgwensa!

Un dia manera awe:

21 yüni 2021

- Tùnel: Na 1966, Reina Juliana ta hasi apertura di `Coen` tùnel na Amsterdam.

- Kopa Mundial: E ekipo di Brazil na 1970, den Estadio Azteca na Mexico, ta bira e promé ekipo pa gana kopa mundial 3 biaha .

- Buki: " Harry Potter and the Order of the Phoenix", e di 5 buki di e seri di J.K. Rowling ta bira aksesibel mundialmente na ingles na aña 2003.

- Covid: WHO na 2020 ta anunsiá un rèkòrt nobo den kasonan di Covid na Merka. A registrá un kantidat di 183,020 kaso di kual 116,000 ta bini di partinan nort i sùit di Merka.

Historia interesante di e kapèl di Alto Vista na Aruba

"Pa kabritu boso ta traha kapèl?"

Un di e atrakshonnan turístiko importante pa turistanan ku ta bishitá Aruba ta e kapèl di Alto Vista. Tur dia un kantidat grandi di turista ta bishitá e sitio aki, for di unda tin un bista riba e laman inmenso na kosta nort di Aruba. E kapèl e aña aki aña pasá a kumpli 55 aña. Pero promé ku a trah'é tabatin na e mesun sitio aki un otro kapèl, un misa chikitu, ku ta data di siglo 18. Riba e piso di e kapèl bieu ei a traha esun aktual.

Meskos ku Boneiru tabatin su Papa Cornes, un persona ku tabata hasi trabou pastoral den e tempu ku e isla aki no tabatin pastor permanente, asina Aruba tambe tabatin algun dje personanan aki. Aya tabata yama nan 'fiskal'.

Domingo Antonio Silvester tabata fiskal di Alto Vista na Aruba di 1721 pa 1750. Durante e añanan aki Antonio Silvester tabata yuda mantené i stimulá e bida religioso di e Indjannan di Aruba. E tabata biba na Alto Vista i tabata siña hendenan katisashi i tambe resa rosario. Tambe e tabata risibí saserdotenan spañó ku sa bini Aruba. E tabata prepará hende pa risibí boutismo serka e pastornan aki.

Misa chikitu

Riba su mes gastunan, Antonio Silvester a traha un misa chikitu riba un pida tera dje mes na Alto Vista, masoménos 700 meter for di laman. Tabata un kas di piedra ku dak di pal'i maishi.

Na momentu ku Pader Pablo de Algemesi a bin Aruba na 1750 i a mira e trabou bunita di Antonio Silvester, el a bendishoná e misa i e ora ei a nombr'é ofisialmente kabes di misa, esta 'fiskal'.

E kos mas straño ta ku e mesun aña ei a remplasá Silvester komo fiskal. Su yerno Miguel Alvarez a bin okupá e funshon aki. E motibu p'esei no ta masha kla, komo ku Antonio no tabata dje bieu ei. Miguel Alvarez a keda den e funshon di fiskal di 1750 pa 1772. E tabata kasá ku Luisa Silvester, yu muhé di Antonio. Motibu pakiko Miguel a sigui Antonio tabata probablemente pasobra e tabata su yerno.

Durante e añanan ku Miguel Alvarez tabata fiskal di Alto Vista por lo ménos 4 saserdote spañó a bini for di Venezuela pa bishitá Aruba durante algun dia. E saserdotenan aki tabata Fray Anaspe, Augustin Chirinos, Pedro Rodriguez de Guevara i Ignacio Lobera Harvina.

Sitio inlubidabel

Bòi Antoin

Miguel Alvarez tabata mustra hendenan di Noord riba nan deber di kontribuí pa konservashon di e kapia di Alto Vista ku su ornamentunan.

Na 1772 Miguel Alvarez a muri na edat di masoménos 45 aña. Tin un leyenda ta bisa ku tres dia despues di su morto nan a tende e klòk di Alto Vista tabata bati su so. Nan a interpretá esaki komo un señal ku Miguel Alvarez a bai shelu.

Despues di e morto di Miguel Alvarez Alto Vista a keda sin fiskal. Pastor Massias, un saserdote sekular, na momentu ku no tabatin un fiskal, a nombra Domingo Bernadino Silvester, yu di Antonio, komo fiskal. E tempu ei Bernadino tabatin 34 aña di edat. El a muri dia 13 di mart 1786, despues ku e tambe a hasi e trabou di fiskal ku hopi dedikashon i selo.

Despues di tempu e misa na Alto Vista a bin pèrdè su importansia. Hendenan di Alto Vista a kuminsá ta bishitá e misa di Noord i asina e misa ku Antonio Silvester a traha a para bira un ruina.

Shon Kita

Dia 25 di mei 1952 a reinougurá e misa aki, awor bou di e nòmber di Kapèl di Alto Vista. Monseñor A. van der Veen-Zeppenfeldt a bendishoná e kapèl aki, ku nan a traha riba e fundeshi bieu. A konsagrá e kapèl aki na Reina di Santísimo Rosario.

Un pastor ku na 1934 a bin traha na Boneiru komo kapelan di Misa San Bernardo, Pastor Bartolomeus Roghmans, tabata pastor na parokia di Noord na aña 1943. Konosí pa su sintimentunan sosial i un kurason habrí pa hubentut, Pastor Roghmans a traha un sentro sosial i hubenil pa e parokia komo Club Don Bosco.

Den e mesun aña ei, pues 1943, Pastor Roghmans a aserká sra. Fransisca Henriquez-Laclé di Playa, mihó konosí komo Shon Kita, pa habri un skol di kose na Noord. E skol a bini i asta den un forma mas amplio, esta un 'huishoudschool' kompletu, ku tabata esun promé tambe di Aruba.

Shon Kita tabata hopi aktivo. El a organisá tambe e muchanan di e bario bou di Don Bosco-Groep i a ofresé nan wega, deporte i hopi otro sorto di distraishon.

Na luna di òktober 1946 nan a tene un asina yamá 'buitendag' na Alto Vista, ku intenshon spesial di bai buska piso dje kapèl bieu. Maria Eckmeyer i Faustina Britten, ku tabata konosé e área ei, a mustra nan e piso. Na e sitio nan a haña un prenchi di La Bírgen hinká den un bleki ku dos bela i un poko flor bibu, komo señal ku ainda hendenan tabata bishitá e lugá pa resa.

Idea pa kapèl

Unabes ku el a mira e lugá, Shon Kita tabatin un deseo masha grandi pa traha algu aya, maske ta un pilá ku un imágen di La Bírgen den dje, komo un rekuerdo di e lugá bendishoná, kaminda a selebrá e promé santu sakrifisio di misa na Aruba.

A tene hopi aktividat pa rekoudá fondo. Hopi hende na Aruba ku a tende di e inisiativa aki a duna sèn den forma generoso, kisas pa ekspresá nan gratitut pa e echo ku Dios a spar Aruba di guera (Segundo Guera Mundial).

Durante aña 1948 tur djadumingu hopi hende tabata bai na e lugá di e kapèl pa resa pa pidi La Bírgen pa yuda nan realisá nan plan pa traha un kapèl. Tabata pasa kolèkt i kaba bes tabata haña un 50 pa 60 florin

di kontribushon.

Na 1949 tabatin un fondo kaba di fl.3.000,-- i ku akshonnan chikitu nan tabata oumentá e fondo. A forma un komishon pa traha riba e proyekto aki ku Shon Kita Henriquez na kabes.

Pastor A. van Weerelt, kende a sigui Pastor Roghmans na sèptèmber 1945 komo pastor di Noord, tabata enkurashá e miembronan di e komishon, pero Monseñor Zeppenfeldt mes a mustra su mes un poko sképtiko. Ora ku un dia Shon Kita a bai papia kuné, el a drai bisa: “Pa kabritu boso ta traha e kapèl?”

Pero e trabounan a sigui i na 1950 e fondo a krese bira fl.5000,--. Awor Shon Kita a bai informá preis di un imágen basta grandi di La Bírgen i tambe di Santísimo Rosario. E mes a bai Hulanda, den e siudat Venlo, pa mira e konseptonan i pa duna e artistanan di Firma G. Linsen konseho. Dia 30 di ougùstùs 1951 e imágen a yega Aruba i pasobra e kapèl no tabata trahá ainda, nan a pon’é den misa di Noord.

Trabou

E mapa di e kapèl tabata un diseño di arkitekto Van der Schuit. Na tres okashon Shon Kita Henriquez a bai ku e mapa aki serka Monseñor Zeppenfeldt pa pidi su aprobashon. Pero kada bes mester a kambia algu, pasobra Zeppenfeldt no tabata haña nan bon. Na final Monseñor Zeppenfeldt a bisa Shon Kita: “Oké. Trah’é manera boso ta haña ta bon”.

Dia 19 di mart 1952, riba fiesta di San Hosé, Mario Laclé, ruman di Shon Kita, a kuminsá ku trahamentu di e kapèl. Girigorio Franken a koba e fundeshi. Trahadónan di e kapèl tabata traha tur dia dos ora èkstra sin pidi pago, miéntras ku Chapin Figaroa, un habitante di Noord, tabata trese tur dia dos drùms di awa pòrnada.

Promé ku e kapèl a habri, hopi hende a yuda riba nan djasabra liber pa hala e piedranan grandi fo’i kaminda i pa drecha e kaminda pa bai e kapèl. Felix Garrido, kasá di Anna Laclé, ruman di Shon Kita, a organisá e trabou aki.

Dia 23 di mei 1952 e kapèl a bini kla, pero no tabatin ‘transhi di piedra’ (tranké òf kurá di piedra) ni banki pa sinta pafó den kurá. Den e kapèl mes tabatin solamente 4 banki bieu di Hòspital San Pedro. Dos dia despues ku e kapèl a keda kla Monseñor Zeppenfeldt a bin bendishon’é bou di un interes enorme di henter Aruba.

Atardi pa 4’or nan a bin buska imágen di La Bírgen na Misa Santa Ana pa pon’é den un Cadillac habrí pa hib’é Alto Vista. Ora e outo a yega, 12 hòmber, dos di kada parokia di Aruba, a karga e imágen hiba den e kapèl den un proseshon largu di wèlp, muchanan di skol i vários grupo di tur parokia di Aruba.

Banda di 5’or di atardi Monseñor Zeppenfeldt a yega den kompania di su sekretario, Pastor Erkamp, Pastor Gallé di Noord i Pastor J. Burgemeester di Oranjestad. Monseñor Zeppenfeldt a bendishoná e kapèl di Alto Vista i a spièrta e pueblo di Aruba den su predikashi mas despues pa keda na nan fe den Kristu i na nan amor pa Mama Maria.

Asina pues e deseo di Shon Kita a bin realisá dia 25 di mei 1952.

Korona

Dia 24 di novèmber 1954 a koroná e imágen di La Bírgen di Alto Vista den Wilhelmina Stadion ku un korona di oro dòrná ku 78 piedra presioso. Henter pueblo di Aruba a kontribuí pa duna nan Mama su Korona.

Tabatin hende pober ku no tabatin plaka pa duna, pero ku a ofresé nan renchi di kasamentu di oro i otro prenda ku tabatin hopi balor pa nan. Pa tur hende lo por mir’é bon, e korona a pasa den tur parokia i a para den tur misa un djadumingu.

Balor di e korona aki e tempu ei tabata di fl.4500,-- i e tabata un obra di e artista Bob Anink di Blaricum, Hulanda, ruman di Pastor B. Anink, ku tabata pastor di Noord di 1956 pa 1960.

Dia 25 di mei 1957 Niño Hesus tambe a haña un korona di oro. Pastor J. Burgemeester, ku asistensia di Pastor Anink, Pastor Fick i Pastor C.v.d. Looy, a hasi e seremonia den kapèl di Alto Vista, den presensia di masha hopi hende.

Tempu ku e kapèl di Alto Vista tabata eksistí 12 aña i mei, nan a traha e kurá di piedra rònt di dje. Tambe a traha algun banki den kurá.

Tur luna, durante hopi aña, Cofradia di La Bírgen di Alto Vista, tabata bishitá e kapèl i regularmente hendenan di tur parokia tabata bai einan pa resa i rekomendá nan intenshonnan.

Riba Bièrnè Santu tur aña ainda ta tene kaminda di krus pa bai e kapèl di Alto Vista.

Fuente: Historia di Alto Vista – Pastor Nooyen O.P.

Millefiori di Aruba – Pastor Nooyen O.P.

MÚSIKA

Skritura: 2ª Samuel 23:1-7

“E Spiritu di SEÑOR a papia pa medio di mi, …” v.2(BS)

Nos ta rekordá e dòkter Albert Schweitzer, premio Nobèl di Pas na 1952, komo e hòmber dediká pa yuda su próhimo den nesesidat. Ma no ta tur biaha nos ta rekord’é komo e gran tokadó do òrgel ku a interpretá Bach na un manera maraviso. Nos ta dedusí ku músika mester a aliviá su alma, ora e tabata pasa den pruebanan duru di bida. Den 2 Samuel nos ta haña e último palabranan di David. Beibel ta definí David komo un hòmber skohí i ungí di Dios, agregando ku e ta e “kantante tierno di Israel”. Sin duda David tabatin un don spesial pa músika. El a skirbi masha hopi salmonan ku a sirbi pa yudansa emoshonal di Israel i di e iglesia despues. E melodianan ku el a toka ku su harpa a yega na nos, ma tambe nan tabata asina dushi ku nan tabatin poder pa kalma e mente tromentá di rei Saul. Den David su diskurso final el a kuminsá deklará ku e Spiritu di Dios a papia pa medio di su persona. Músika tabata su konsuelo te final, tambe den e tempunan difísil. Su palabranan profundo ku te awe ta konsolá nos, a nase for di un komunion profundo ku Dios. Kantikanan a kompañá Israel for di tempu ku nan a krusa Laman Kora. E iglesia tambe ta usa músika pa alabá e grandesa di Dios i di Su Yu. Durante Reformashon nan influensia a oumentá i último siglonan nan ta komponé kantikanan inspirá ku ta animá miónes. Tur esaki ta bini for di un kurason dediká na Hesus, Kende ta fuente inagotabel di inspirashon. Sea nos so òf komo kongregashon, laga nos ta kanta pa eksaltá Kristu, e Señor.

Alicia Ituarte, Uruguay

Alabansa na Señor ta duna pas!!

Saká for di: Alimento Pa E Alma, un produkshon di Trans World Radio Bonaire.

Proyekto pa stimulá e sektor aki

Studiantenan di MBO a krea empresa chikí

KRALENDIJK –Studiantenan di e klas di eksámen di MBO mester a krea un empresa chikí. Nan mester a kumpli ku tur e rekisitonan ku un empresario mester kumpli na momentu di kuminsá ku propio negoshi. Ta trata pa studiantenan ku ta siguiendo e estudio di 'Helpende Zorg en Welzijn', 'medewerker Sport en Recreatie'. Tin studiante a skohe pa nan negoshi ta visibel ku nan paña ku nan tin bistí.

Aña pasá a tene e evento aki pa promé bia, pero mester a hasié den un konstelashon chikí pa motibu di COVID. Gezaghèber tabata presente i e mandatario tabata orguyoso ku e studiantenan plùs riba e produktonan, pero el a duna un reto na final di e evento, e reto tabata: "Si otro aña MBO por traha mas kos ku produktonan di Boneiru mes". E esaki a tuma lugá e aña aki. Na e evento por a mira produktonan di Boneiru òf ku por haña na Boneiru.

Estudio

Promé ku e proyekto aki a inisiá, direktora di MBO Bonaire, Lizeth Keizer, gezaghèber interino Nolly Oleana i diputado Hennyson Thielman a duna un spich. Lizeth Keizer a menshoná ku tin 38 studiante di e estudio 'Helpende Zorg en Welzijn'.

"Ta studiantenan ku ta hasi e estudio BOL. Nan ta kore stazje i bai skol.

Tin studiante ku ta bai skol un bia pa siman i ta traha na akohida di mucha. Na MBO tin studiante ku ta kuminsá ku e edat di 16, pero tin studiantenan di 62 aña ku tambe ta studia na MBO", segun e direktora, ku a bisa ku nan ta hasié fantástiko.

Tin studiante ku ta hasi estudio di medewerker sport & recreatie i tin studiantenan di 'service medewerker'. Tur e studiantenan aki tin e materia di 'Onderneming gedrag' den nan programa, pasombra MBO ta haña importante pa e studiantenan siña pa mira oportunidatnan, siña pa ta un empresario, pa ta pro- aktivo, pa deskubrí nan propio talento i dor di e pashon pa wak loke por nifiká pa trabou, pa propio negoshi, pero tambe pa bo mesun isla.

Wesu di lomba

Nolly Oleana, gezaghèber suplente, a bisa: "MBO pa ami ta e wesu di lomba di nos ekonomia. Sin MBO, sin hende di ofishi, nos no tin ekonomia, pasobra práktikamente si tin 10 alumno di HBO, banda di nan tin 200 alumno di MBO, ta nan ta esunnan ku ta traha, ta nan t'e sosten, ta nan t'e wesu di lomba di nos ekonomia."

Oleana a sigui bisa: "Boneiru ta kresiendo, Boneiru tin hopi posibilidat, boso tambe tin responsabilidat. Kalidat i desaroyo di Boneiru ta dependé di e generashonnan hóbennan aki. Si lèpia, baba, nos no ta bai dilanti. Si boso soda, traha duru, karga responsabilidat, ku semper e orguyo di ta un bon suidadano, no solamente den trabou, tambe den famia. Hopi bia mi ta ripará ku den desaroyonan ekonómiko di Boneiru, hopi hende lokal ta para den banda i mira otro hendenan traha i no ta tuma inisiativa propio. Tuma inisiativa propio, boso por muchu mas tantu ku otronan, pero boso mester sa kon pa demostrá esei."

Posibilidat

Tin asina tantu posibilidat na Boneiru, Nolly a menshoná algun djis pa hasi e studiantenan un tiki kurioso i ansioso: "Sí bo ke kria 50 kabritu di lechi na e isla aki, mi ta garantisá bo ku den 10 aña bo ta bon pará. E 50 kabritu di lechinan aki, si nan duna tur dia 2 liter, bo tin 100 liter pa dia, si bo traha yògùrt, keshi, manteka i otro kos i bende nan, mi ta garantisá boso tur ku esaki ta generá muchu mas tantu, pasombra tin tantu hende ku ke

bebe yògùrt, bebe lechi di kabritu. Lechi di kabritu no ta konten lactose. Nos komo hende koló skur tin alergia pa lactose, ta nifiká ku ora nos bebe lechi di baka, nos ta haña un bon kram den barika, ku tur konsekuensianan ku esaki por tin kuné."

"Na tur esunnan ku ta den klas di eksámen, no laga pa esaki ta e final, laga esaki ta e komienso. Lag'é ta e komienso di bo karera. Ora ku boso bai, kumpli ku tur loke nan a siña boso, lucha, soda i bo ta yega. Hopi éksito ku eksámen."

Resultado

Diputado Hennyson Thielman a splika ku e ta responsabel pa e trayekto di ekonomia. Den su spich el a splika: "Pa nos esaki ta 'great' pa mira e inisiativa di tur e hóbennan aki. Na kuminsamentu bo no ta mira e resultadonan mesora. Ta meskos ku un mata. Bo tin un simia, bo ta plant'é, bo no ta mira e resultado mesora.

Bo ta muh'é tur dia, pero nada ainda. Sinembargo ku tempu bo ta keda hasié i despues bo ta mira e resultadonan. Ku tempu, e ta bira un mata, e ta kuminsá duna fruta i na final bo ta kosechá e frutanan. Ta meskos ku un negoshi; e ta tuma hopi energia, bo no ta mir'é, bo ke 'give up', pero bo ta keda hinka bo energia den dje na final e ta duna resultado."

Studiante

Aña pasá Nathaniel Zimmerman tabata studiante di e ramo 'service medewerker'. Na momentu di 'onderneming gedrag' el a mustra su kètsnan, el a presentá diferente kèts.

Direktora di MBO Bonaire, Lizeth Keizer, a haña esaki asina great ku el a pidié pa diseñá un kèts di MBO p'e. E direktor aki mester a sòru pa un kèts blanku i mester a splika kiko e ta haña importante ku mester bini riba e sapatu i despues di algun siman, Nata a yega ku e kètsnan bèk.

Riba e kèts por mira kiko MBO Bonaire ta haña importante ku ta bandera di Boneiru, koló di MBO etc. Tur esakinan Nata mes a inventá. Despues ku esaki a keda publiká riba media sosial, Nata a haña bastante reakshon. Durante e evento di eksámen Nata a diseñá algun kèts pa entregá pa gobièrnu i spònsernan.

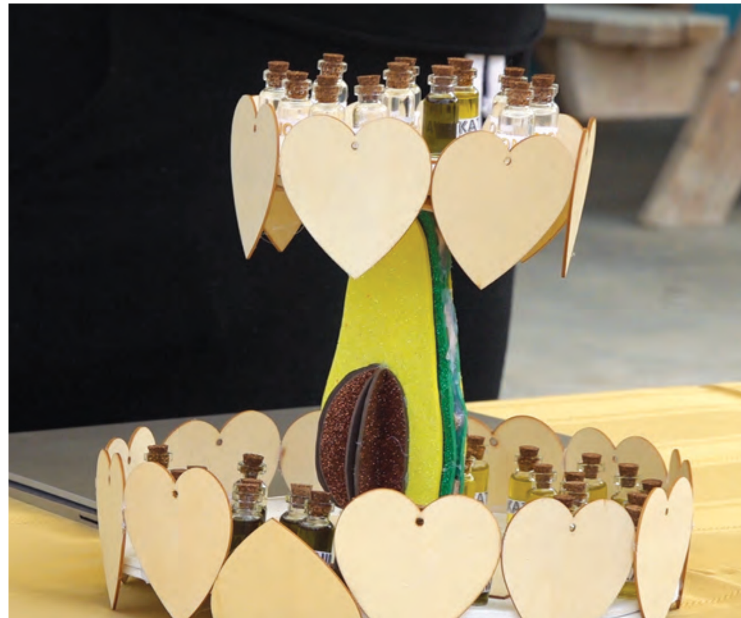

Accidente cu herido na Pos Abou

ORANJESTAD -- Den fin di siman unidadnan di rescate a sali p'e crusada conoci pa accidente na Pos Abou. Eynan a sosode un accidente serio unda lo tabatin varios herido. Mesora unidadnan riba caya di Cuerpo Policial a bay e sitio p'asina tuma nota di kico tur tabata pasando y tambe check cuanto herido tin. E accidente tabata entre un Honda Fit y un Nissan March. Debi n'e impacto e Honda a bay cay den e greppel banda di pazuid, unda un persona a keda pega y tabatin mester di unidad di rescate di Brandweer saca e persona.

Caminda a wordo sera, unda cu e personal di Ambulance, Brandweer y Polis por a haci nan trabou den trankilidad. Ambulance a transporta dos persona cu tabata den e March pa Hospital y despues di algun rato cu bomberonan a libera e persona for di e Honda Fit e tambe a wordo transporta cu Ambulance pa Hospital.

Polis di trafico a pidi BFTO n'e sitio p'asina tuma imagennan di e accidente p'esakinan wordo usa den e investigacion. E accidente mes ta mustra falta di preferencia t'e causa, pero esey Polis di Trafico lo mester bay saca afo.

Pa evita cu e ta bira perdida di capital

DOW a tuma over proyecto di incinerator

ORANJESTAD -- Ultimo dianan tin diferente articulo ta sali den medionan di comunicacion di e incinerator cu tin na Parkietenbos, pero no a ser poni den servicio. Tabatin hopi informacion cu no ta cuadra, segun Director di DOW, ing. Marlon Croes, kende a dicidi di convoca un conferencia di prensa pa splica kico a pasa y ki decision DOW a tuma.

Ing. Marlon Croes cuminsa na splica cu na juni 2020 DOW a tuma e incinerator over y su proceso for di Serlimar. Motibo ta cu Serlimar n'e momento ey tabata hinca den un situacion financiero precario y te ainda e situacion financiero di Serlimar no a conoce mehoranza. Ademas Serlimar no tabata por a cumpli cu e contract cu nan tabatin cu Caribbean Truck Company (CTC) cu ta operador y supplier di e parti di dryer.

DOW no ta haye responsabel cu esaki lo bira otro proyecto cu lo bay perdi.DOW a tuma e sistema bou di su encargo, pero e operacion di dje ta cay bou di un sub-contratista; den e caso aki CTC. E ultimo aki t'e supplier, e representante di ENVIRON di Inglatera, cu ta fabricante di e incinerator aki.

Tambe CTC t'e unico compania certifica pa por handle y opera e incinerator. Mescos cu tur otro compania, ekipo tin cu draai. Y como departamento responsabel, DOW a aplica pa un Hindervergunning, p'e periodo cu nan a tuma over, como compania responsabel cu nan ta.

Marlon Croes a sigui bisa cu, dor di esaki, DOW a sigui haci mas inversion pa por cumpli cu tur condicion poni den e sentencia cu nan a haya. Den e proceso, DOW a haya hindervergunning dia 23 di december 2020. DOW a cumpli cu tur e rekisitonan cu Hues tabata rekeri di DOW (Gobierno) pa start e incinerator.

Marlon Croes a bisa cu e areglo cu nan a yega cu CTC ta hopi mas abou cu loke ta poni den e medionan di prensa.

Nan presupuesto ta calcula un prijs y ora cu bay pa operacion nobo, tin hasta spaarmento ta bay tin, compara cu e sistema anterior. Finalmente, Director di DOW a indica cu nan y Gobierno a cumpli cu tur e rekisitonan y nan ta cla pa start cu proyecto aki, evitando asina cu e bira un "capital burning".

Sueann Ras, candidato #16 di MEP:

"Mi ta boga pa un cambio fundamental den nos sistema di enseñansa"

ORANJESTAD-- Aruba y mundo a confronta un pandemia cu tabatin y ainda tin efecto riba enseñansa. E

examennan di enseñansa secundario ta casi completamente tras di lomba y mi kier a felicita tur hoben cu a pasa nan examen cu exito. Esnan cu ainda tin e oportunidad di haci esaki, tambe mi kier a deseanan tur clase di exito. Esnan cu mester ripiti e aña di examen, tambe mi kier a deseanan exito durante e proximo aña escolar. Keda sin pasa e aña y specificamente e aña di examen, no ta facil pa e hoben y sigur no ta motiva nan tampoco.

Den e proximo simannan nos hobennan lo haya nan ultimo rapport pa mira si nan lo continua den e nivel di enseñansa secundario cu nan ta aden actualmente, of si nan tin cu ripiti un aña completo of nan ta pasa pa e siguiente aña. E ultimo aki ta conta tanto pa enseñansa basico como secundario.

Enseñansa anticua den siglo 21

Nos ta biba den siglo 21, pero ainda nos sistema di enseñansa ta di medio siglo 18 te cuminsamento di siglo 19. Den e periodo aki industrialisacion tabata un exito pa e ser humano. E formato di fabrica tabata exitoso y e tempo ey e paisnan desaroya den Europa y Merca a aplica e mesun formato di fabrica den enseñansa. Sinembargo hopi filosofo y cientifico riba e area di enseñansa desde e tempo ey caba a demostra cu e muchanan/hobennan no ta un producto di fa-brica, pues e formato aki no lo yuda mayoria di e studiantenan desaroya nan potencial. Anto, na entre otro Aruba, ainda nos ta aplica e formato aki di siglo pasa den siglo 21.

Nificacion den siglo 21

Esaki ta nifica cu Aruba mester trece e cambionan fundamental den e sistema di enseñansa y acerca e cambio aki den un forma sistematico cu participacion di mayoria actor, cu tin relacion directo of indirecto cu enseñansa, pa por cumpli cu e demanda di siglo 21.

Si nos kier pa e mucha y hoben desaroya pensamento critico cu ta un habilidad di siglo 21, nos docentenan mester brinda e oportunidad aki pa nan por desaroy'e. Un ehempel ta, cu e studiantenan mester ta mas envolvi cu y ta activo den henter e proceso di siñamento. Bon bisa, e studiante mester por studia den su propio idioma materno. Mester evalua e studiante den e proceso di siñamento, pa e por mehora su competencianan y no unicamente aplica un evaluacion apart durante un momento den siman. Tur esaki ta yuda e studiante desaroya su pensamento critico. Sinembargo nos scolnan y specificamente nos cabesantenan y nos maestronan mester haya e oportunidad husto tambe pa profesionalisa y adkiri e competencianan necesario, pa por cumpli cu e exigencianan relevante, pa siña e studiante e habilidnan di siglo 21.

MEP y enseñansa

Pa motibo aki partido MEP ta boga pa e cabesantenan y e maestronan sigui e programanan di profesionalisacion, pues inverti den e capital humano, pa por haya mas herment pa cumpli cu e criterianan ariba menciona. Banda di esaki partido MEP den Parlamento di Aruba lo propone cambio den cierto articulo den diferente ley di enseñansa, pa brinda espacio na e scolnan y nan directiva di scol, pa por stimula cambio real den enseñansa y na mesun momento stimula responsabilisacion den e proceso di innovacion.

Ademas MEP den e proximo gobernacion lo percura pa e scolnan, mediante nan respectivo directiva haya e guia necesario, door di expertonan local, pa por implementa innovacion y aplica diferente cambio den scol. Naturalmente e proceso di cambio ta diferencia di scol pa scol; "One Size Does Not Fit All!!!".

Mester keda dialoga cu veld y inclui nan den henter e proceso di cambio. Asina por sigui menciona e puntonan relevante di nos programa di partido, cu lo stimula mehoracion di calidad di enseñansa y cumpli cu por ehempel e meta 4 di e metanan di desaroyo sostenibel di UNESCO. Ta p'esey dia 25 di juni mi persona ta conta cu bo sosten y pa asina hunto cu bo, nos sigui avansa.

Avion cu a hasi buelo mas largo na Aruba

ORANJESTAD -- Siman pasa tabata na Aeropuerto Internacional Reina Beatrix un avion Dreamlinner, registra na Aruba dor di e compania di Jorge Colindres. E compania aki ta yama Comlux Aruba.

E avion aki ta un Dreamlinner, Boeing 787-8, cu recientemente a haci un hazaña bulando e buelo mas largo, esta di 20 ora y 19 min. E avion aki a sali di Soeul, Korea pa Buenos Aires, Argentina non stop.

E avion aki tabata propiedad di AeroMexico, pero a ser bendi cu un empresario cu tin masha hopi placa, kende a dicidi pa bandera su avion bao nomber di Aruba. Kico e avion a bin haci Aruba no ta conoci, pero a keda sigur un anochi.

Polis no ta aseptá "QR code" di seguronan den forma digital

Seguronan mester sinta ku polis pa yega na solushon

WILLEMSTAD.- E asuntu di prueba di seguro ku bara di kódigo pa skèn ku ta e "QR code", ta resultando un problema grandi pa outomobilistanan ora ku polis para nan durante un kontròl.

Esaki tabata e kaso na momento ku un shofùr a presentá dilanti hues, despues ku el a haña but pa seguro, siendo ku esaki tabata na òrdu.

E shofùr a splika ku e tin su seguro den su telefòn ku ta bin ku un bara di kódigo.

Durante "Lockdown" e kompania a manda e seguro den forma digital pa tur asegurado por tin nan seguro bálido, den nan telefòn.

Pero aparentemente polisnan no ta aseptando e seguro den forma digital. Esaki pa motibu ku Kuerpo Polisial Kòrsou no tin un sistema òf un aparato spesial pa por skèn e kódigo di bara ku tin riba e seguro digital, pa wak e informashonnan si nan ta kuadra ku e vehíkulo.

Mueble

Den e kaso aki ora ku polis a para e outomobilista i no por a mira si e seguro ta na òrdu, el a duna e shofùr un but di 500 florin ku ta e montante mará na seguro, ora e outomobilista no tin e na òrdu.

E shofùr mester a bai e kompania di seguro pa splika nan kiko ta pasando i a pidi un kopia riba papel, pa por bin korte i mustra hues ku su seguro tabata pagá ora ku polis a par'é.

Durante tratamentu di e kaso, hues a purba skèn e bara di kódigo ku tin den e telefòn di e akusado, pa asina komprobá pa su mes si e sistema ta funshoná.

Pero lugá di saka e prueba di e seguro, e skèn a saka kompanianan riba "google" ku ta papia di benta di muebelnan.

Fiskal Girigoria-Hernandez ta di opinion ku kompanianan di seguro mester sinta ku Kuerpo Polisial Kòrsou pa yega na un akuerdo kon nan ta atendé e fenómeno aki. Esaki ta evitá ku e asegurado ta hañ'é den problema ku polis i tambe ta skap'é pa bin korte pa bringa su but.

Mirando ku e shofùr no por a mustra ku su seguro tabata pagá ora polis a par'é, fiskal a demand'é na 50 florin di but. Hues den su desishon a bai di akuerdo ku fiskal, pero a desviá un tiki for di e demanda i a kondená e akusado na 50 florin di but kondishonal, mas un periodo di prueba di 1 aña.

Awor variante 'Delta' den kategoria di preokupashon

Hendenan ful vakuná tin protekshon sólido kontra di e variante 'Delta'

WILLEMSTAD. - Ya pa algun siman a tuma nota ku e preokupashon pa loke ta trata e variante di COVID-19 konosí komo variante di India, awor ta yama 'Delta', tabata di interes. Sientífikonan tabata sigui e variante aki djaserka, pero siman pasá, Centers for Disease Control and Prevention (CDC) na Merka a hinka e variante den e kategoria di preokupashon haltu. CDC ta saka un relato ku tin indikashonnan fuerte ku 'Delta' ta hasi hende mas malu.

E Variante 'Delta' di "noval coronavirus" tambe konosí pa B.1.617.2 a bira un variante di preokupashon haltu.

Mas infeksioso

Manera menshoná a identifiká 'Delta' pa promé biaha na India i a hinka e pais den problema serio, ora ku e vírùs a plama den forma rápido riba henter e pais i a hasi hopi hende malu severamente ku e konsekuensia di hopi morto, pa motibu ku no tabatin kapasidat di kuido pa tur hende ku tabata bira malu pareu.

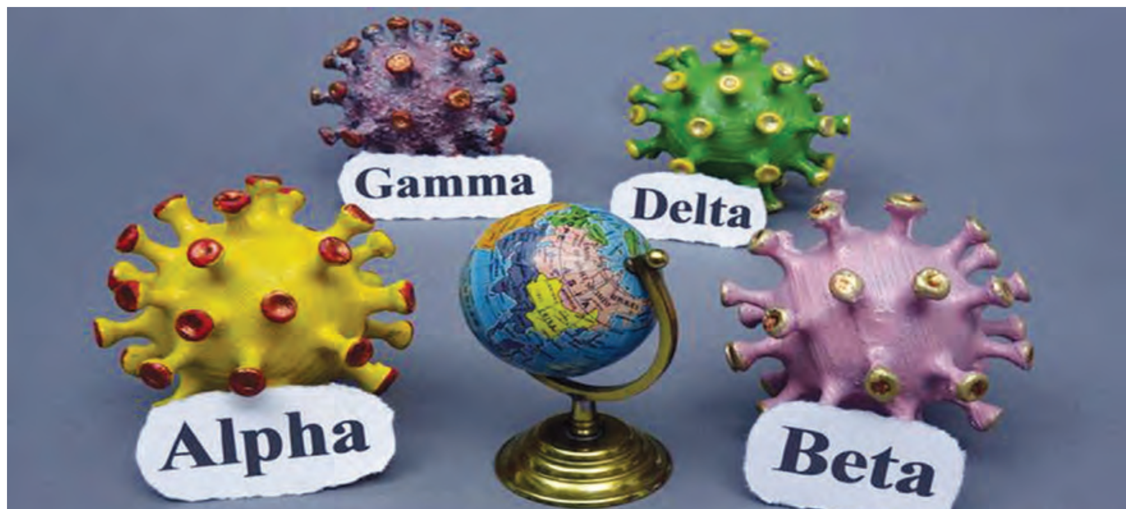
Por ehèmpel na Merka tin preokupashon pa motibu ku presensia di 'Delta' por kambia e panorama di Merka ku aktualmente ta riba un bon kaminda. Infekshonnan ta bahando i poko poko tur kos ta bayendo na normalidat, pero ku presensia di 'Delta' sientífikonan ta preokupá ku por kambia e panorama.

E vírus aki ta mas infeksioso ku esun konosí komo 'Alpha' ku ta esun britániko.Merka ta preokupá pa e echo ku vakunashon a slou hopi, miéntras ku 'Delta' a kuminsá plama. Delta ta dupliká e riesgo di hospitalisashon kompará ku 'Alpha' (B.1.1.7.)

Siman pasá na Reino Uní a prolongá medidanan, den e kaso aki te ku 19 di yüli benidero, partikularmente pa motibu di e plamamentu di e variante 'Delta'.

E loke ku a sali na kla, ta ku 'Delta' ta mas problemátiko ku te ainda a konosé, esta e ta 60% mas infeksioso ku Alpha ku tabata esun ku tabata di preokupashon haltu.Bon notisia ta ku tin indikashonnan fuerte ku hendenan ful vakuná tin un protekshon sólido kontra di e variante 'Delta'.

P'esei World Health Organization (WHO) ta rekomendá tur hende ku no a vakuna pa hasi esaki, pa motibu ku te ainda vakunashon (ful) ta e úniko solushon kontra di COVID-19 i su variantenan.

Detenshon relashoná ku atrako

WILLEMSTAD-- Kontinuando ku investigashon relashoná ku un atrako kometé dia 3 di aprel den área di un resòrt na Banda Bou, tim di atrako a hasi detenshon di un hòmber sospechoso. Djabièrnè 18 di yüni 2021, alrededor di 06.30'or na Flip, polis a detené e hòmber sospechoso Z.W. nasé China di 29 aña di edat. Durante investigashon na e sitio polis a haña i konfiská un arma di kandela.

Relashoná ku esaki polis a detené na e sitio e hòmber X.W. nasé na China di 46 aña di edat, pa violashon di lei di arma di kandela.

Detenshon relashoná ku ladronisia di outo

WILLEMSTAD-- Kontinuando ku investigashon den e kaso di joyriding ku a tuma lugá 4 di mart di e aña aki, polis a detené un hòmber sospechoso.

Djaweps ultimo, alrededor di 18.10'or e tim ku ta investigá ladronisia di outo a detené e hòmber R.Z.F.D. nasé na Kòrsou di 29 aña di edat, na Almadinastraat, relashoná ku ladronisia di outo, partisipashon den esaki i inkubrimentu.

A presentá e sospechoso dilanti un fiskal ouksiliar ku a ordená su enkarselamentu pendiente di mas investigashon.

Despedida di Marita Strickx-Antoin

KRALENDIJK/WILLEMSTAD -- Djabièrnè atardi a tuma despedida di Marita Strickx-Antoin, ruman mayó di Papi i Bòi Antoin di Extra. E despedida tabata na Misa di Groot Kwartier, na unda e tabata asistente di pastor di parokia. Marita Magdalena-Strickx a nase na Boneiru den e bario Antriol komo yu mayó di Cornelis Cypriano Antoin (Yanchi) i Blanca Antoin Ilario. Un famia, anke di Antriol, ku un laso familiar fuerte ku Nort di Saliña.

Sebel Antoin, e subrinu mas yòn di Marita, a papia e atardi ei den misa durante e seremonia di despedida na nòmber di famia Antoin. El a splika ku Marita, pues su tanta, a nase i lanta den un famia di klase medio, segun norma dje tempu ei. Su tata tabata nabegante na Lago, su mama un ama di kas dediká, pero ku bon nanishi pa negoshi. Marita a heredá e nanishi di su mama, mirando ku e tambe durante su bida tabatin su negoshinan, manera un tienda di bentana den Jo Corsenstraat, Brievengat, na unda el a biba despues di a kasa ku Boy Strickx, boneriano di Rincon. Despues, te ku algun aña pasá ainda, e tabatin su negoshi di snèks.

Marita a lanta den un kas di ocho yu. E tabata mayó. El a lanta hopi pegá ku Mario (Budi), ku a biba huntu kuné tambe na Kòrsou, te na momentu ku el a kasa, tambe ku un persona di Rincon.

Anke bibá mayoria di su bida na Kòrsou, masoménos 65 aña, el a keda ku laso fuerte ku e isla na unda su lombrishi ta derá. Semper bai puntrando pa su hendenan, su besiñanan di Antriol, su amiga i amigunan. A sak'é fo'i su isla, pero nunka por a saka su isla for di su kabes.

Realidat ta ku mayoria famia di Marita di parti mama a muda pa Kòrsou. Marita tabatin hopi kontakto ku nan. Su tionan Yanchi i Julio Ilario na West Groot St. Joris, su tio Goi Ilario na Kas Kòrá, su tanta Julieta St. Jago na Marie Pampoen, su tanta Carlota Ilario na Otrobanda.

Marita tabata un persona sosial, kariñoso, hospitalario i maestral den kushina. E tabata un kara konosí na Klup Boneriano, na unda e por a topa ku su hendenan.

Na Kòrsou Marita tabata hopi aktivo riba tereno religioso tambe. El a yuda hopi aña na Misa di Groot Kwartier, su parokia despues ku famia Strickx a muda di Brievengat pa Emmastad.

Marita ta bira esun di kuater di e rumannan Antoin ku ta fayesé. Promé kuné a bai Mario (Budi), despues Leonora (Nonoi) i algun aña pasá Erika.

DI DIESDOS DJADUMINGU SIKLO B

Promé Lektura : Job 38, 1. 8-11
Salmo : Salmo 107, 23-26, 28-31
Di dos Lektura : 2Korintio 5, 14-17
Evangelio : Marko 4, 35-41

Tempestat i miedu

Laman semper tabata, en partikular den e mundu bíbliko, un forsa natural digno di atmirashon, pero tambe yen di menasa, sinónimo di peliger i di e lugá kaminda e maligno ta biba. Esaki no ta únikamente pa e barkunan ku ta nabegá dor di dje –manera e disípulonan ku tabata piskadónan eksperimentá, pero e dia ei nan tabata teme lo pió- manera pa e habitantenan di nan serkania: puntra e víktimanan di e último "tsunami" di Asia. Un tempestat ta tambe un símbolo bon di e krísis humano, personal i sosial. Nos tur algun be ta eksperimentá den nos bida mal tempunan chikí òf no asina chikí i nos sinti nos mes sakudí i mareá pa forsa di e olanan. Tantu den e bida personal komo den esun sosial i den esun eklesial, tin be ta toka nos rema kontra korientenan i bientunan kontrario ita duna e impreshon di ku e barku -por ehemplo e barku di Iglesia, ku ta nabegá dor di e laman di e mundu aki i no presisamente den un krusero di plaser- ta bai hundi. Nos kurason ta tin be agitá i miedu i kansansio ta drenta den nos, òf duda i mareo ta asaltá nos. Por tin den nos bida turbulensianan, ideológiko i interogantenan masha serio tokante eksistensia di malu den mundu, òf tokante Iglesia mes, òf e aktualidat di su doktrina moral, òf e mal ehemplo di algun di su pastornan òf e eskases di vokashonnan. Otro benan nos ta ser sakudí dor di dudanan inkluso di fe i krísis personal di fidelidat.

Hòmbernan di poko fe

No a primintí kristiannan un travesia pasífiko di e laman di e bida aki, aunke nos tia hiba Kristu den e barku. Nos historia tin be ta un historia di tempestatnan. Ora Marko ta skirbi su evangelio, e komunidat kristian ya sa hopi d persekushonnan i di difikultatnan.

Ademas, hopi be ta parse ku Dios ta keda ketu i ta mustra indiferente na nos malunan i Kristu ta pasifikamentu drumí miéntras sobránan ta lucha pa nan bida. Sigur ku algun be na nos tambe a yega un orashon di protesta spontáneo, kehando di e aparente lehania di Dios i ku deseonan di grit'é manera Job na Jahwé, òf manera e disípulonan na Hesus: dikon bo ta drumi, no ta importá Bo ku nos ta hundi? Nos lo a hasi e preguntanan di nos ku e salmistanan a tribi di dirigí na Dios: "Señor, no keda ketu, spièrta, lanta i defendé mi", "lanta ya, pakiko bo ta drumi, Señor? Pakiko bo ta skonde bo kara pa nos?", "te ki ora, Señor, lo Bo sigui lubidando riba mi?"... Talbes nos tambe meresé, den e sirkunstansianan aki, un skual di Dios todopoderoso i miserikordioso, na kua nos ta pidi aklarashon dikon e ta permití malu, òf di Kristu, ku mester tira na nos kara poko fe, maske despues di a presensia ku E ta dominá no únikamente enfermedatnan i morto, sino tambe forsanan di naturalesa: pakiko boso ta asina kobarde? Dikon boso tin asina poko fe?

Nos falta mas fe, un fe ku ta yuda nos rema kontra bientu i marea. E Dios ku ta kreador omnipotente ta alabes Tata. Esun ku a krea laman ta e Dios salbador i serkano. Kon nos por pensa ku e no ta buska nos bon? E Hesus ei ku ta den nos barku, maske nos ta mir'é drumi, kon nos por sospecha ku no ta import'é nos destino, òf ku e ta keda indiferente dilanti e posibilidat di ku kada un di nos ta hundi òf no? Tambe e morto inhustu di Hesus riba krus por a lanta interogantenan dramátiko, pero Dios a saka bon di e morto akí pa henter humanidat.

Loke ta pasa ta ku Dios tin be ta parse di ta keda ketu òf ta drumi. Na lugá di respondé di forma rashonal na nos preguntanan, e ta sugerí na nos otronan, manera Jahwé na Job, i manera Kristu na su apòstelnan. Por ta ku E no ta preokupá tantu e interogantenan ku ta pone preshon riba nos, sino otronan ku nos no ta tene kuenta kuné i segun E ta mas importante. Lo no ta ku Dios ta preokupá mas e kalmu di nos barku ku e turbulensianan di su travesia? Nos flohedat ku nos miedunan? nos konformismo i outo satisfakshon ku nos dudanan?

Talbes nos lo keda sin sa e kontesta rashonal di nos interogantenan, pero nos lo mester biba nan ku konfiansa den e Dios ku ta salba ku lo sa kon logra nos bienestar den tur kos. Dios ta presente den nos i no ta drumi, maske ta parse asina. Nos lo hasi bon den resa, ku e orashon ku den misa ta sigui despues di Nos tata: "libra nos di tur malu... protehé di tur tribulashon"...

Kombatí mentira ku e bèrdat

Pader Fernando Pascual

Tin esnan ku ta kombatí mentira ku otro mentira. Otronan, en kambio, ta lucha kontra e mentira atraves di e búskeda i eksposishon di e bèrdat.

Tin hopi ehemplo di esnan ku ta usa mentira kontra mentira. Si un partido polítiko di moda falsu ta bisa ku e manifestantenan na su fabor tabata 1 mion, un partido kontrario ta afirmá ku nan no a yega 50 mil, ora en realidat tabatin algun 100 mil manifestante.

Si gruponan na fabor di aborto ta ripití (ku mentira) i atrobe ku kada aña den pais ta muri míles di muhé den aborto klandestino, lo ta straño ku gruponan pro bida lo defendé, sin fundamentu, ku pa aña ménos di 5 muhé ta muri den aborto klandestino.

Si algun médiko ta sostené, di forma falsu, ku e vakuna akí lo daña salú di míles di persona, otro médikonan favorabel na a vakuna ta sigurá, sin datonan sufisiente, ku ningun hende lo sufri pa kousa di e vakuna akí.

E kaminda korekto pa kombatí kualkier mentira ta konsistí den buska sinseramente e bèrdat, sin miedu pa loke esun òf otro por pensa pe.

En konkreto, tin dos mas manera masha simpel pa superá tantu mentira ku ta lora einan. E promé ta konsistí den pidi e mentiroso (òf e persona, di buena fe, divulgá falsedatnan sin realisá) pa e mustra su "pruebanan" i argumentunan.

Si e mentiroso no ta splika adekuadamente den kiko su afirmashonnan ta basá, ya e ta kuminsá na keda mal mirá. Si e ta tribi na duna pruebanan ku no ta, lo ta mashá fásil deshasí di nan i laga mira e engaño.

E otro manera pa kombatí mentira ku e bèrdat ta konsistí den dediká bo mes a fondo na studia e asuntu. No ta resultá fásil, pero esnan ku ta dediká tempu, for di un honestidat outéntiko, pa mira resultadonan, pa proponé eksperimentunan, pa señalá engaño den un argumento, ta hasi un servisio maravioso na humanidat.

Ta pesei, den un mundu kaminda mentira ta lucha kontra mentira, kaminda tantu hende ta reakshoná ideológikamente riba ideologianan di otronan, e trabou humilde, serio i honesto di esnan ku ta studia a fondo kada tema meresé ser rekonosé atraves di skuchamentu i di apoyo di tur loke di bèrdat nos stima sinseramente.

Buskando rasonnan

Semper hende ta buska rasonnan pa no kere den Dios.
Mi no ta kere den Dios pasobra E ta permití malu.
Mi no ta kere den Dios pasobra E ta limitá mi libertat.
Mi no ta kere den Dios pasobra E no ta hasi kaso di mi.
I abo sigui, pasobra e lista ta grandi.

Nunka ta falta rasonnan pa no kere den Iglesia.
Mi no ta kere den Iglesia pasobra e ta pekador.
Mi no ta kere den Iglesia pasobra e ta demasiado ku.
Mi no ta kere den Iglesia pasobra e ta biba den pasado.
Abo ainda por haña motibunan.

Nunka ta falta rasonnan pa no kere den otronan.
Mi no ta kere den hende pasobra nan ta falsu.
Mi no ta kere den hende pasobra nan ta gaña.
Mi no ta kere den hende pasobra nan ta gaña bo.
I abo por sigui, al ménos, si bo tin humor.

Pasobra si nos no tin rasonnan nos ta inventá nan.
Pasobra si nos no tin rasonnan nos ta buska nan.

Ménos mal ku, Dios semper tin rasonnan:
Pa kere den hòmber i muhé.
Pa kere inkluso den esnan malu.
Pa kere ku hasta esnan malu por ta bon.

Dios no mester di rasonnan pa stima bo.
Dios no mester di rasonnan pa kere den nos.
Inkluso si no pretendé na buska rasonnan pa kere den djE.

Abo ta un di esnan ku mester di rasonnan pa kere?
E mihó rason ta esun di Dios: stima.

Rekordando 45 aña Extra

Extra a kubri den su 45 aña di eksistensia hopi elekshon na Boneiru. Promé ku 2010 tabatin tantu elekshon di Konseho Insular komo di Staten di Antia Hulandes.

E dos partidonan ku semper a keda eksistí tur 45 aña ta UPB i Demokrat. Kampañanan elektoral entre e dos partidonan aki semper tabata fuerte. UPB tabata maestral den arma aktividat den kampaña.

Riba e fotonan aki por mira un dje aktividatnan di e partido bèrdè, dirigí e tempu ei pa Rudy Ellis, Ruman.

Programanan di Bonaire.tv
TELBO kanal 70
Flamingo TV kanal 23
Djaluna 21 yüni 2021

12.00 Herensia:
Edna Dos Ramos
**13.00 AkíAruba: **
Trio Oro
14.00 Herensia:
Vita Frans
15.00 BAPA:
Ronald Pablo (Ronnie) Hoyer
16.00 Herensia: Celestino (Papa Gristelchi) Wijman
17.00 AkíBoneiru:
Cris Statie
17.30 Herensia:
Sheillah Benoit -Bergland
18.30 Alfred Ramon George (Yellowman) Martis
19.30 Puerto Latino:
Luis Zárraga
20.00 Herensia:
Digna Lacle-Herrera
21.00 AkíBoneiru:
Presentashon “Ondernemend gedrag” MBO
22.00 Herensia:
Alejandro Isebia
23.00 Programa spesial:
Covid-19 tei ainda, kiko awor?

Tur mèrdia 12’or ta kuminsá un programashon nobo di 4 ora. E programashon aki ta ripití pa 24:00.

MONCHI & TONCHI

KOLOFÓN
Editor Bonaire Communication Services N.V.
Kaya Irlanda 12,
Tel. 717-8482
E-mail:
extrabon@gmail.com
Wèpsait:
www.extraboneiru.com

Direktor
Shirley Martis
785-3824
796-3824

Hefe di redakshon
Bòi Antoin
786-6818

Redakshon
Ludovico Nicolaas
Davienuska Janga
Velli Gijsbertha
Ibi Piar (deporte)

Partner na Aruba
Awe Mainta

Layout
Josella Martinez

Aviso
avisobon@gmail.com

Pronóstiko di tempu pa Boneiru
Djaluna 21 yüni 2021

Ta parsialmente nublá i tin chèns pa algun áwaseru. E temperatura máksimo lo ta aproksimadamente 32°C, e temperatura mínimo mas o ménos 27°C. E bientu ost ta moderá te basta fuerte, 4-5 Bft.
Altura di ola: aproksimadamente 1.5 m (4-6 pia)

* Altura di ola válido pa laman grandi

Dos mesa di pinpòn pa SB Tera Kòrá

KRALENDIJK--Sentro di Bario Tera Kòrà a haña dos mesa nobo di pinpòn despues di reapèrtura di e sentro di bario aki djasabra último.

T'asina ku e sentro di bario di Tera Kòrá tabata mester di un renobashon pa kua a sera e sentro aki pa ealisá e trabounan.

E trabounan a tuma lugá i djasabra último 19 yüni 2021 ku e parti ofisial ku a kuminsá 5or atardi ku e diferente diskursonan, a habri e sentro di bario di Tera Kòrá bèk.

Na e okashon aki, despues di e diferente diskursonan di sr. Ubaldo Anrthony, diputado sr. Henny Thielman i sra. Silvana Janga-Serfilia, tambe a hiba palabra e presidente di e bònt di pinpòn di nos isla ku ta BTTB, sr. Junny Vos.

Na e okashon aki ofisialmente sr. Vos di BTTB a hasi entrega ofisial di e mesanan na e sentro di bario di Tera Kòrá.

Huntu ku e dos mesanan, e sentro di bario a haña tambe 6 rèket i tambe bala opsekio di BTTB. Ku esakinan e sentro di bario Tera Kòrá tin material pa praktiká e deporte di pinpòn. Riba potrètnan algun bista di e momentu ku a hasi entrega di e mesanan i otro materialnan na e sentro di bario, tambe algun wega di treinen.

Rincon Vets 6-4 riba ATM

KRALENDIJK--E tim di futbòl veterano Rincon Vets di Rincon, djasabra último den Stadion Antonio Trenidad na Rincon, a gana di e ekipo ATM di Tra'i Montaña ku skor di 6-4 despues di tabata tras den e partido.

Tabata Rincon Vets ku a bai dilanti 1-0 den promé mitar di e partido ku gol di Marcelino Trenidad.

AM ta empatá 1-1 i Rincon Vets ta hasi e wega 2-1 ku gol di Decho Piar.

ATM ta reakshoná i empatá 2-2 i pasa dilanti 3-2 den e partido.

Despues di esaki Rincon Vets ta empatá 3-3 ku gol di distansia riba Desmond.

Di dos mitar Rincon Vets ta bai dilanti 4-3 ku gol di Decho Piar, despues 5-3 ku gol di Herby Obispo.

Payo Goeloe ta hasi e partido 6-3 pa Rincon Vets i ATM ta kòrta bentaha na 4-6, e partido ta finalisá 6-4 na fabor di Rincn Vets.

Djasabra awó Rincon Vets ta topa ku Teach United 7or anochi den Stadion Antonion Trenidad na Rincon.

Marcelino tata di Rincon Vets.

Despues di e wega djasabra último manera ta tradishon di tur aña, Rincon Vets a eligí i premia su Tata di Tim ku ta Marcelino Trenidad.

Riba potrèt momentu ku e doño di Rincon Vets ta entregá Tata di Rincon Vets su regalu komo tal.

Vespo 2-1 riba ATC djabièrnè último

KRALENDIJK--E ekipo di futbòl di s.v. Vespo di Rincon, djabièrnè último despues di tremendo partido ku a hala mas hende hiba Stadion di Playa te ainda den kampionato, a logra gana di ATC ku skor pèrtá di 2-1.

Tabata e partido nr. 14 di e kampionato, di kua un total di 214 fanátiko a paga pa mira e partido aki, loke ta bon pa 152 adulto, 48 mucha i 14 fanátiko riba 60 aña.

Ta bon pa menshoná ku tabata un partido bon balansá tur dos banda.

Tabata na di 42 minüt di e partido, ku Vurgel Hersilia ku tremendo kabesaso ta hinka e promé gol di e partido pa Vespo bai den bentaha di 1-0.

Ku Vespo dilanti 1-0 den e partido, rèfri Cassius Coffie ta parti e partido na dos pa sosiegu reglamentario di e partido.

E di dos mitar di e partido, tur dos ekipo ta sigui buta preshon riba otro.

Tabata na di 64 minüt di e partido ku Christopher Isenia ta hinka e gol pa Vespo amplia bentaha na 2-0 den e partido.

Pero e ekipo di ATC no ta entregá i ta sigui hunga bala buskando e gol pa kòrta bentaha.

Tabata te ku den final di e partido, na di 90 minüt di e partido, ku ATC ta logra kòrta bentaha na 1-2 ku gol di Gloriendrick Anthony.

Despues di esaki no tabatin novedat, e partido ta finalisá den viktoria di 2-1 pa s.v. Vespo di Rincon ku ta bai ku e 3 puntonan di e partido.

Ku esaki s.v. Vespo ta bai 9 punto i ta mantené su invikto den e kampionato.

Tabata un tremendo partido di kua Vespo ku e viktoria aki ta ku 2 partido ganá 3-0, 1 partido ganá 2-1 ku ta bon pa 7 gol na fabor 1 kontra (+6), ku 9 punto.

Di parti FFB ku ta e federashon di futbòl nos isla, ta yama danki na e fanatikada ku a paga pa mira e partido aki djabièrnè último den Stadion Kralendijk na Playa.

Riba potrètnan rèfrinan ku a dirigí e partido, e timnan, outornan di e golnan di e partido.

Atl. Flamingo na kabes di kampionato

KRALENDIJK--E ekipo di futbòl di Nikiboko ku ta Atlétiko Flamingo, ta komandá e tabla di posishon di e kampionato di futbòl di FFB, esaki despues ku mayoria ekipo a hunga nan di tres partido di e kampionato.

Posishon ekiponan

Atl, Flamingo 3 ganá 0 pèrdí, 10 gol na fabor 2 kontra (+8) 9 punto.

Vespo 3 ganá 0 pèrdí, 3 ganá 0 pèrdí, 8 gol na fabor 1 kontra (+7), 9 punto.

Real Rincon 3 ganá 0 pèrdí, 7 gol na fabor 3 kontra (+4), 9 punto.

Estrellas 1 ganá 1 empatá 1 pèrdí, 10 gol na fabor 7 kontra (+3), 4 punto.

Young Boys 1 ganá 1 pèrdí, 4 gol na fabor 5 kontra (-1), 3 punto.

ATC 1 ganá 2 pèrdí, 5 gol na fabor 7 kontra (-2), 3 punto.

Juventus 1 ganá 2 pèrdí, 5 gol na fabor 7 kontra (-2), 3 punto.

Vitesse 0 ganá 1 empatá 1 pèrdí, 3 gol na fabor 4 kontra (-1), 1 punto.

Uruguay 0 ganá 0 empatá 3 pèrdí, 1 gol na fabor 7 kontra (-6), 0 punto.

Arriba Perú 0 ganá 0 empatá 3 pèrdí, 2 gol na fabor 11 kontra (-9), 0 punto.

Despues ku tur ekipo a hunga tres partido di e kampionato nos lo bolbe amplia riba e table di posishon. Éksito na e ekiponan den e kampionato.

FC Champs 1-0 riba Hobon

KRALENDIJK--E ekipo di futbòl veterano di FC Champs 50+, djasabra último den partido di futbòl veterano 50+ ku a tuma lugá 8or anochi den Stadion di Playa, a gana di Hobon 50+ ku e skor mínimo di 1-0 den partido di futbòl veterano 50+ amistoso.

Tabata un partido ku tur dos ekipo demostrando nivel di futbòl veterano 50+.

E úniko gol di e partido pa duna e ekipo di FC Champs e viktoria tabata di Servacio Bomba, gol ku a kai e di dos mitar di e partido.

No ta konosí ainda pa nos, kua ta e próksimo kompromiso di e ekiponan aki pa fin di siman benidero.

Asina ku nos tin e informashonnan nos lo amplia riba esaki ku mas informashon.

Brandweerkorps Caribisch Nederland

E MEDIO KOREKTO PA PAGA KANDELA TA VITAL

Hopi biaha bo mes por paga un kandela den kas ku a kaba kuminsá. Pero esaki por solamente si bo ta bon prepará i tin e medionan korekto pa paga kandela den kas. P'esei kologá un aparato di paga kandela of un deken di paga kandela. Esaki por preveni ku e kandela ta plama lihé.

Bo tabata sa ku

- Den kaso di sierto tipo di kandela ta yùist peligroso pa page ku **awa**?
- Por uza **un deken pa paga kandela** pa paga paña na kandela ku un persona tin bistí?
- Bo no por paga aparatonan eléktriko seif ku awa, pero ku un **aparato di paga kandela** si?
- Por preveni hopi **daño** si bo tin un aparato di paga kandela chikitu den kas?
- Partisipando na e quiz di BKCN bo por **gana** un di e dies dekennan di paga kandela?

Pa mas informashon tokante medionan pa paga kandela den kas i pa e quiz, wak riba www.rijksdienstcn.com